

Şiddetli Bir İtham

“Japonya Muvaffak Olursa Ne Muahede Kalır, Ne De Cemiyeti Akvam!,”

Paris (Hususi) — Fransız Radikal Sosyalist Fırkası reisi M. Heriyo Demokrat gazetesinde şu şayanı dikkat mütaleayı neşretmiştir:

Çin, Cemiyeti Akvamın bir azasıdır. Bu sıfatla gerek Cemiyeti Akvamın esas nizamını ve gerek Kellog misakını ileri sürerek Japonyadan şikâyetle bulunabilir. Filvaki Japon hükümetinin Kellog misakı hakkında yakından tetkiki icap eden bir kaydı ihtirazisi vardır. Maamafih, Çin, “dokuz devlet,” muahedesini denilen ve 1922 senesinde Vaşingtonta imzalanan bir muahedenin himayesi altındadır. Bu muahede ile âkitler şu esas kararlar almışlardır:

- 1 — Çinin hakimiyet ve istiklâline riayet;
- 2 — Tam ve her türlü maniadan azade olarak müstakar ve tedbirleri müessir bir devletin daima hakkı olan istifadeleri temin imkânını Çin'e bahsetmek;
- 3 — Her hangi bir hak ve hususî imtiyaz aramak için Çindeki hususî vaziyetten istifadeye kalkışmamak.

Bundan daha fazla ne isteniyor? Bu muahedeyi imzalayan 9 devlet Amerika, Belçika, İngiltere, Çin, Fransa, İtalya, Felemenk Portekiz ve Japonyadır.

Bu sütünlar müsait olmadığı için başka bir zaman tamamıyla çağım bu hülâsadan, Uzak Şark-
(Devamı 8 inci sayfada)

Şanghayın Şapey mahallesindeki sokak muharebelerinden bir safha

[Bu resim, bir İngiliz ressamı yapmıştır.]

Şeker Değil, Altın Ticareti Yapılıyor

Perşembe günü bir şeker tüccarı ile konuştuk. Bu zat bize dedi ki: Efendiler, ben doğru sözlü bir adamım. Bugün kazanıyorum. Memnunum. Hatta okadar kazanıyorum ki şimdiye kadar şeker ticaretinden bu kadar fazla kazanmamıştım. Fakat ne yapayım ki bu kazanç halkın sırtından oluyor ve içim rahat etmiyor. Ortaya atılan ve bir hakikat imiş gibi söylenen rakamlar uydurmadır, yalandır. Biz tüccarlar, muayyen fiatleri takibe mecburuz ve kendiliğimizden fiat koyamayız l. Son Posta: Bu tacir, sırasında ismini de ortaya atabileceğimiz bir zattir, şeker ticareti yapanların ileri gelenlerinden dir. Bu zatın iddiasına karşı ne söylenecektir? Bekliyoruz.

Halk Evleri Dün Büyük Merasimle Küşat Edildi

Dünkü muazzam küşat merasiminden bir köşe

Dün memleketin her tarafındaki (Halk Evleri) büyük tezahürat ve merasimle açılmıştır. Bu meyanda İstanbul Halk Evi binlerce halkın iştirakile küşat edilmiş, muazzam merasim yapılmıştır. İstanbul Halk Evinin küşat merasiminde Başvekil Paşa da hazır bulunmuş ve gençliği teşci etmiştir. Halk tarafından kendi evi gibi idare edilecek olan Halk Evleri dünden itibaren faaliyete başlamış oluyor. Bütün halkın ve bilhassa gençliğin Halk Evleriyle çok yakından alakadar olması, kendisi için en büyük gaye olmalıdır.

Bugün Havaya Cemre Düştü

Maalesef havalar düzelemedi. Bugün de hava kapalı olacak ve kar yağacaktır. Fakat şunu da haber verelim ki eski takvime göre bugün şubatın yedisidir. Yani bugün eski takvimin ilk cemre günüdür. Malumdur ki birinci cemre havaya düşer. Eski tecrübeleri itikada göre birinci cemre havayı ısıtır. Fakat görülüyor ki bugün hava buz gibidir ve güneşten eser yoktur. Anadolu'dan gelen en son haberler, memleketin birçok yerlerinde şiddetli kar fırtınaları hüküm sürdüğü merkezindedir. Trakya'da kar fırtınası çok müthiş olduğu için dün ekspres yarıyoldan geri dönmüştür.

Başvekil Ankarada

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Başvekil İsmet Paşa dün akşam trenile Ankaraya hareket etmiştir. Başvekil Paşa istasyonda merasimle teşyi edilmiştir.

Kral Alfons

Sabık İspanya Kralı Şehrimize Geliyor

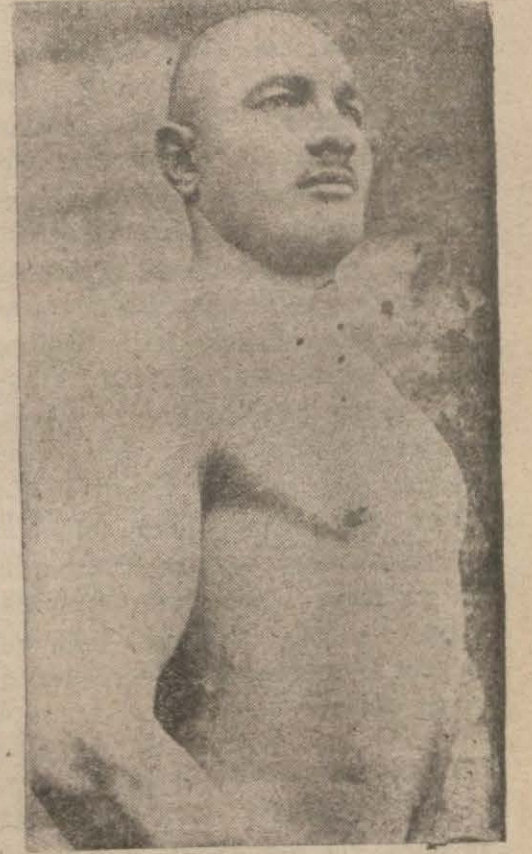
Sabık İspanya Kralı on üçüncü Alfons'un Fransadan Mısır'a bir seyahat tertip ettiğini evvelce bildirmiştik. Haber verildiğine göre sabık Kral hafta içinde şehrimize gelecek, birkaç gün kalacaktır.

Türk Başpehlivanı Meydan Okuyor

Kara Ali Diyor Ki: Beni Yenmek İstiyenlerle Kurban Bayramında Buluşalım

Geçenlerde bir sabah gazetesi Çoban Mehmedin Kara Ali pehlivanı yendiği hakkında bir haber neşretti. Türkiye Başpehlivanı Kara Ali, Bandırma muhabirimize müracaatla bu haberin aslı ve esası olmadığını söylemiş ve rakiplerine meydan okumuştur. Başpehlivan Kara Ali şunları söylemektedir:

“— Ben Ankaradaki Himayet Etfal güreşlerinde, yüreksizlik gösteren çoban Mehmet pehlivanla o tarihtenberi resmî ve hususî mahiyette hiçbir güreş yapmadım. Haliç İdman Klübünden Cemal Beyin, klübe girmekliğim hakkındaki teklifine itiraz etmiştim. Antrenör “Her Peter,” in nezareti altında bazı amatörler, bu meyanda çoban Mehmet de alafranga güreş tecrübeleri yapıyorlardı. Teklifleri üzerine bu idmana iştirak ettim.
(Devamı 11 inci sayfada)

Türkiye Başpehlivanı Kara Ali

Biribirini Doğuran İki Kanlı Vak'a

Kelegra, (Hususi) — Kuyullu köyünde vukua gelen bir cinayeti geçen gün bildirmiştim. Bunun doğurduğu ikinci faciaya geçmeden evvel kısa bir hülâsa yapmak faydalıdır: Kuyullu köyünde bir düğün oluyor. Bu köyden Hasan Ağanın evine Safi atlı bir kadın misafir geliyor. Emin isminde birisi, bir akrabası ile evlendikten sonra ayrıldığı için bu kadına kin besliyor. Hasan Ağadan kadını evden kovmasını istiyor. Arzusunu yerine getirmeyince de gece kapıyı zorluyor. Kargaşalıkta vuruluyor ve ölüyor.

[Devamı 8 inci sayfada]

Para Kazanma Usulleri

Dilenci — Siz benim halime bakmayın, ben vaktile bir kitap yazmış adamım. “Para kazanmanın kırk beş yolu,” isminde bir eser.

Yolcu — O yolları biliyorsun da neden dileniyorsun?

Dilenci — Beyim, işte o yollardan birincisi dilenmek.

Halkın Sesi

İhtikâr Ve Vur
Abalya

İhtikâr, ortalıkta giddetle hüküm sürüyor ve ihtikâr müstehlik sınıfın aleyhine oluyor. Çünkü her malına zammeden, bu zammı vur abalya kabinden olarak aheidan çıkarıyor. Dün bu münasebetle görüştüğümüz bir kısım halk bize şunları söyledi:

Necmi Bey (Şehzadebaşı polis merkezi arkasında 37)

— Hariçten gelen mallara karşı tahdit tedbiri almak hayati ve mali bir zaruret. Bütün milletler ecnebi mallarına kapılarını kapamışken biz bu kapıyı arkasına kadar açık tutamazdık. Hükümet bu kararı alırken doğuracağı aksülâmeleri de düşünerek derhal bir men'i ihtikâr kanunu yaptı. Bu hayati meseleden istiradeye kalkışanlar için ağır cezalar koydu. Halk hükümetine yakışan bir isabetle de halka ve ticaret memurlarına ihtikâr yapanları derhal Müddeiumumiliğe haber vermelerini emretti. Nihayet muzır aksülâmeler başladı. Gazeteler heman her gün ihtikârdan bahsettiler. Fakat garibi şu ki mahkemelerimize bir tek muhtekir bile verilmedi. Obalde ya gazeteler yalan yazıyorlar da ihtikâr yoktur veyahut halk ve ticaret memurları vazifelerini yapmıyorlar.

Süleyman B. (Divanyolu 23)

— Tahditten sonra ihtikâr başladı. Bu muhakkak. İşte şeker kahve fiyatları meydanda. Okkası (105) kuruşa satılan kahve bugün 165 kuruş. Sandığı (38) e verilen şeker (43) liraya çıktı. Birkaç muhtekirin canı yakılmadığı için zavallı halk zaruri gıdâ maddelerinde bile hiçbir fevkalâdelik yokken fazla para vermiye mecbur oluyor. Ben bu bususta kabahati kendimizde buluyorum. Kanun bize şikâyet hakkı verdiği halde bir hep (Nemelâzım) felsefesinin uyuşturucu uykusundayız.

Hafız Celâlettin B. (Beyazıt Soğanağa 9)

— Bütün kanunlarımız medeni rûştünü, benliğini idrak etmiş bir halk kütlesine göre yapılmıştır. Kontenjan kararından sonra çıkarılan Men'i İhtikâr Kanunu da böyle. Memurlarımız ve işçilerimiz fedakârlık yaparak buhran Vergisi veriyor. Maas ve ücretleri bu suretle azaldığı halde zaruri ihtiyaçlarını tatmin için şimdi evvelkinden fazla para vermiye mecbur oluyorlar. Ben dün odun alıyordum. Okkasını (3,5) kuruştan hesap etti.

Kuru meşe odununun azami çekisi 4,5 liraya satılırken sırsıklam odunun (700) kuruşa satılması halis ihtikârdı. Hemen adamdan parayı verirken fatura

DANIŞI HABERLER

BİR ŞİKÂYET

Yerli Çimentolar
Pahalı Mı
Satılıyor?

Haber aldığımız göre son zamanlarda yerli çimentoların pahalı satıldığı hakkında şikâyetler yapılmıştır. Bu şikâyetler bilhassa bir kısım vilâyetler tarafından İktisat Vekâletine müracaat edilmek suretile ileri sürülmüştür.

Bunun üzerine İktisat Vekâleti şehrimizdeki alâkadar dairelere, çimentoların maliyet fiyatlarının tespit edilmesini bildirmiştir. Bunun üzerine mevcut çimento şirketlerinin teftiş edilmesine başlanılmıştır.

400 Bin Lira

Tasfiye Edilen Bankaya
Bu Kadar Para Yatırılmış

Tediyatını tatil ederek tasfiyesine karar verilen Ticaret ve Sanayi Bankasında, alâkadar müfettişler tarafından tetkikata girildiğini evvelce bildirmiştik. Yapılan tetkikata göre bu bankaya halk tarafından yatırılan paranın yekûnu dört yüz bin lira kadardır.

Haber aldığımız nazaran İktisat Vekâleti, bu mevduatın tekrar sahiplerine iadesini temin için tedbirler almak üzeredir.

Yeni Kadrolar

Ecnebi Mekteplere Yeni
Muallimler Tayin Edildi

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerindeki münhal muallimlikler için Maarif Müdüriyeti bir kadro yapmış, tasdik edilmek üzere Maarif Vekâletine göndermiştir. Bir kısım münhal daha vardır. Bunlar için de yakında ayrı bir kadro yapılacak ve Vekâlete gönderilecektir.

istedim. Adam şaşırıldı. Bana derhal fatura yerine çeki başına (2) lira iade etti. Kanunun şiddetini biliyordu. İşte hepimiz böyle yaparsak ihtikâr filân kalmaz. Hep kabahat bizde.

Müşkülpeşentlerin
TIRAŞ BIÇAĞI
yalnız:
MOND - EXTRA'dır.

Odun Ve Kömür
Fiatleri..Belediye Müfettişleri Fiat-
leri Tespit Etiler

Belediye İktisat Müdürlüğü odun ve kömür fiatleriyle yakından alâkadar olmaktadır. Belediye murakıpları odun ve kömür fiatlerini tespit etmişlerdir. Kaymakamlar ise bu tespit edilen fiatten fazla satanlar hakkında yeni İhtikâr kanununun tatbiki için faaliyete geçmişlerdir. Bu sebeplerdir ki şehrin az odun ve kömür stoku bulunduğu ve havalının soğuk gittiği halde fiatlerde bir yükseliş görülmemiştir. Belediye murakıplarının tespit ettiklerine göre kuru meşe odununun çekisi (450) ve Alemdağı odunları (350) kuruştur. İyi kömürün toptan fiati (6,5) ve perakende (7) kuruştur.

İngilizce Mütercimliği

Milli Müdafaa Hava Müstesarlığı için bir İngilizce mütercim alınmasına karar verilmiştir. Maas olarak ayda 100 ile 150 lira arasında tesbit edilmiştir.

Bir Kadın

Evinde Esrarkeşlere Kabak
Çektirirken Yakalandı

Beyazıtta oturan Makbule isminde bir kadının, odasına bekâr kimseleri topharak esrar içirdiğini haber alan zabita memurları ansızın Makbulenin evini aramışlardır. Makbule (kabak) ile birkaç serseriye esrar içirirken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Kaçak İskambil Kağıdı

Kumkapıda oturan Haydar isminde bir kaçakçı kaçak iskambil kağıdı satarken yakalanmıştır.

Ava Giderken

Bir Avcı Kalp Sektesinden
Düşüp Ölüverdi

Beykozda oturan Hakkı Bey isminde bir zat arkadaşları Adil ve Haydar Beylerle ava çıkmışlar Beykoz çayırından geçerken Cemilin kahvesine girerek dinlenmeye karar vermişlerdir. Kahvede otururken Hakkı Beyin üzerine fenalık gelmiş ve birkaç dakika sonra kalp sektesinden ölmüştür.

ÇORAPÇILIK

İstanbulda
Çorap Sanayii
İnkişaf Ediyor

Yapılan tetkikata göre, son seneler zarfında şehrimizde çorap sanayii oldukça inkişaf etmiştir. Bugün şehrimizde evlerde işliyen çorap makinelerinin adedi iki binden fazladır. Yalnız bu makinelerden senede 9 milyon çift çorap istihsal edilmektedir. Ayrıca otomatik makinelerde de bir buçuk milyon çift çorap imal edildiği tespit olunmuştur. Şu halde geçen sene şehrimizde on buçuk milyon çift çorap yapıldığı kolayca anlaşılabilir.

Yeni Fabrikalar

Bir Macar Mühendisi Mo-
tör Fabrikası Açacak

Ayrı iki Bulgar grubu, İstanbulda bir çorap, ve trikotaj fabrikası açmak için hazırlıklara başladığı gibi bir Macar Mühendisi de İstanbulda sanayide müstamel küçük motörler fabrikası açmak için uğraşmaya başlamıştır.

Bir Eve Taarruz

Yusuf, Ömer ve diğer Yusuf Taksimde Madam Takninin evine taarruz ederek camları kırılmışlar yakalanmışlardır.

Yalova Türküsü

Bu İlk Operete Çok
Rağbet Gösterildi

Halkın eğlenceli eserlere gösterdiği rağbetin derecesini anlamak için, Darülbeydin ilk olarak temsil ettiği (Yalova Türküsü) ismindeki opereti en başta gösterebiliriz.

Yalova Türküsü bu mevsimde Darülbeydaye tamam 22 defa temsil edilmiş ve (10400) lira hasılat getirmiştir. Kısa bir müddet zarfında bu kadar fazla temsil edilen ve bu derece hasılat yapan başka bir eser yoktur.

Haber aldığımız göre bu eser yakında tekrar sahneye konacak ve Darülbeydaye tatil edilinceye kadar temsil edilecektir.

Darülfünun Raporu

Darülfünun mütehasısı M. Malş tetkikatını bitirmiştir. Yakında İsviçreye gidecek, orada raporunu hazırlayacak ve mart içinde tekrar buraya gelecektir.

Darülfünun divanı yarın toplanarak bazı meseleleri görüşecektir.

Günün Tarihi

Nureddin Paşa

Merhumun Cenazesi As-
keri Merasimle Defnedildi

İrtihalini evvelki gün bildirdiğimiz müteakıt Ferik Nureddin Paşanın cenazesi dün Kadıköy'deki evinden kaldırılarak Karacaahmette hazırlanan mefnenin gömülmüştür.

Cenaze merasimine, silâh silâhsız asker müfrezelerile, Koluordu Kumandanı Şükrü Naili Fırka Kumandanı Zühtü, Kazım Karabekir Paşalar ve merhumun diğer silâh arkadaşları iştirak etmişlerdir.

Adliye Kanunları

Ankaradan bildirildiğine göre Adliye Vekâleti avukatlık ve hâkimlik hakkında yeni kanunlar hazırlanmaktadır. Bu lâyihalara göre avukatlık ve hâkimlik ayrı ayrı meslekler olacak, on sene müddetle bu mesleklerde çalışmak mecburiyeti konulacaktır. Avukatlık stajının da avukat yanında yapılması halindeki kuvvetli bir cereyan vardır.

Türkiye - Irak İka-
met Mukavelesi

Türkiye ile Irak arasında bir ikamet mukavelesi imza edilmiştir. Mukavele mucibince her iki memleket tabaa ve şirketlerle diğer memleket arazisinde tatbik edilecek ikamet şartlarına, mali ve kazai salâhiyet dahil olduğu halde bilumum adli meselelerde Türkiye İraka ve Irak Türkiyeye en ziyade müsaadeye mazhar memleketle mameleyi aynen bahşedecektir.

Mukavele tasdikinden itibaren on beş gün sonra meriyete girecektir.

Çürük Ayakkabı

Ayakkabıcılar Cemiyeti çürük ve fena ayakkabı yapanlarla mücadelede devam etmektedir. Şimdiye kadar işe yaramaz şekilde imal olunan birçok ayakkabılar imha edilmiştir.

Uşakta Zelzele

Dün sabah Uşakta hafif bir zelzele olmuştur. Zaiyat yoktur.

Bir Gazeteci Mahkûm

Adanada çıkan (Yeni Adana) gazetesi sahibi Ahmet Remzi Bey halkı kanunlar aleyhine teşvik cürmünden 8 ay ağır hapse ve 133 lira nakdi cezaya mahkûm edilmiştir.

Türkiye - İran

İş Bankası Umum Müdü-
rünün Yeni Beyanati

İranda yaptığı tetkik seyahatinden avdet eden İş Bankası Umum Müdürü Celâl Bey şu beyanatta bulunmuştur:

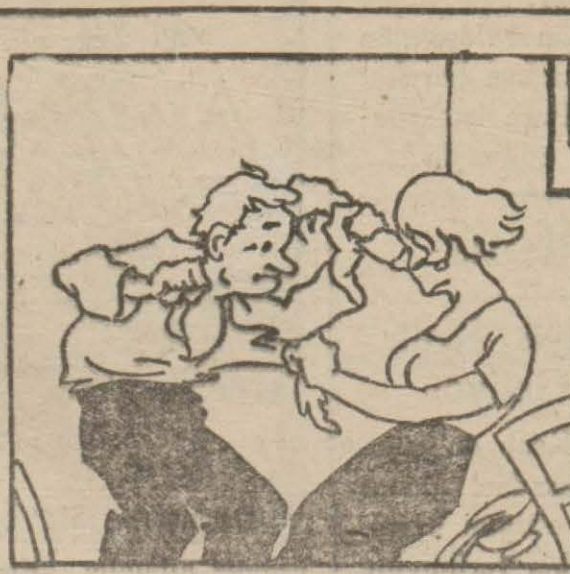
— İran ile ticari münasebatımız bizim aleyhimize inkişaf etmiştir. Evvelce İranla derece altınca idi. Bugün derecemiz on sekizincidir. İki devlet arasındaki ticareti inkişaf ettirmek için İstanbulda İranlılarla müşterek şirketler yapmak lazımdır. Tebrizde de bir Banka açmayı düşünüyoruz.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Ve Bir Kavga

1: Komşu — Hasan Bey, dün bizim hanımla aramız açıldı.

2: Komşu — Saç saça, baş başa kavga ettik, sonra barıştık.

3: Komşu — Bundan sonra karım öğleye kadar istediğini yapacak. Hasan Bey — Va öğleden sonra?

4: Komşu — Öğleden sonra da ben karımın istediğini yapacağım, Hasan Bey!

Hergün

**İhtikarla
Mücadeleyi
Biz Yapacağız!**

Son günlerde, hemen bütün matbuatın birçok eşya fiyatlarıyla beraber gıda maddeleri üzerinde de ihtikâr yapıldığından şikâyet ettiklerine şahit oluyoruz. Matbuat, hâdiselerin ifade sahâsı olduğuna göre hükümetin ceza müeyyidesi ile takip olunmasını istediği hal, şimdi bir vakta olmuştur.

Fakat bu takibin yapılabilmesi, bazı şartların tahakkukuna bağlıdır. Büyük Millet Meclisinin ihtikarla mücadele etmek üzere alâkadarların eline emanet ettiği kanunun tatbiki bazı merasimin yapılmasından sonradır ki mümkün olunabilecektir. Bütün bir cemiyet bünyesini alâkadar eden bu meselede, en mühim vazife yine halka düşüyor, demektir. Denilebilir ki Büyük Millet Meclisinin şimdiye kadar çıkardığı kanunların tatbikinde halka en geniş "müdafaaî nefis" hakkını veren kanun, Men'i ihtikâr kanunu olmuştur.

Halk, bir malı aldığı zaman aldatıldığına kani olursa dükkân sahibinden bir fatura isteyecektir. Bu, onun sarî hakkıdır. Fakat fatura istiyebilmek için alışveriş miktarının beş lirayı bulması lâzımdır. Faturayı alan kimse, bununla Cümhuriyet Müddeiummiliğine müracaat edecek, Cümhuriyet Müddeiummiliği bu şikâyeti, ehli hibreye sevk edecek ve çıkacak karara göre hareket edecektir. Ehli hibrenin kararı ihtikâr olduğunu tesbit ediyorsa, iddia makamı bu şikâyeti mahkemeye sevk etmekle mükelleftir. Menfi ise, kendi kanaatine göre hareket edecek ve mahkemeye verip vermemekte muhtar bulunacaktır.

Şu hale göre fert, cari hayatında ihtikârâ karşı kendisini müdafaa edebilecek keskin bir silâhla tehziz edilmiştir. Bu silâhı kullanmayanlar, kendi haklarından kendileri feragat etmişler demektir. Bu münasebetle hatırıma gelen bir vak'ayı kaydedeyim:

Harf inkılâbı münasebetile Kadıköy su şirketi, abonelerin kapılarında asılı duran beyaz mine üzerine yazılmış mukavele numara levhalarını değiştirmeye teşebbüs etmiş, abonelerden (30) ar kuruş istemişti.

O zaman Kadıköy ve Üsküdar'daki Elmalı suyu abonelerinin adedi yedi bin kadardı. Belediye Şirketler Komiserliğine müracaat ettim ve bu masrafın şirketle aboneden hangisine ait olmak lâzımgeldiğini sordum. Komiserlik meseleyi tetkikle meşgul olduğunu söyledi ve tetkikat neticesine kadar da 30 kuruşu tevkiif etmemi tavsiye etti. Halbuki şirket söz dinlemiyor, su taksitini bu (30) kuruşla beraber alabileceğini, tediyeinin iki kısma ayrılmasına muvafakat edemeyeceğinde ısrar ediyor ve beni evimin suyunu keesmekle tehdit ediyordu. Ko-miserliğin tetkiki uzadı. Şirket te-nihayet tehdidini yerine getirerek suyunu kesti, Fakat ben Kâtibi adil vasıtasile

(D devamı 11 inci sayfada)

Son Postanın Resimli Makalesi

★ İrade Ve İtiyat ★

1 — İnsanlar, en kolay itiyatlarının esaretine düşerler.

2 — Sigara içmek, alkole alışma, fena şeylere meyletmek hep bu esaretin birer tezahürüdür.

3 — İrade, herşeyin üstündedir. İradesi olduğunu iddia edenler itiyat esaretini tanımazlar.

TELGRAF HABERLERİ

Bıçak Kemiğe Dayandı!

Çinliler, Japon Tehdidine Rağmen Mukavemet Kararından Vazgeçmiyorlar

Londra, 20 (D. Hususî) — Şanghaydan bildirilen en son telgraflar, kanlı muharebenin önüne geçmek için yapılan teşebbüslerin neticesiz kaldığını müttetikân bildirmektedir. Japon ultimatomunun kuru bir tehditten başka bir şey olmadığını beyan eden Çin askerî ümerası, sonuna kadar mukavemet hususunda kat'î bir karar vermişlerdir.

Kumandan (Çaytink Kay) beyanatta bulunarak, Japon taarruzu karşısında her türlü müdafaa kabiliyetini haiz bir ordu ile çıkılacağını, Çinlilerin Japon istilâ ve tahakkümüne boyun eğmesinin artık imkânsız bir mesele olduğunu kat'î bir ifade ile söylemiştir. Şiddetli bir Japon taarruzuna her dakika heyecanla intizar edilmektedir.

Çinin Müthiş Bir İntikam İçin Hazırladığı Anlaşıyor

Cenevre, 20 (A. A.) — Cemiyeti Akvam meclisinin müzakereleri esnasında Çin murahhası vaziyeti izah ve meclisten bilhassa kan dökülmesini men için tedbirler ittihaz eylesini talep etmiştir.

Japon murahhası, Japonyanın müfritlerden içtinap için her tür-

lü gayreti sarfeylemiş olduğunu iddia etmiştir.

Çin murahhasının, Çinin teşkilâtsız ve infisah etmiş olduğuna dair serdedilen iddiaları reddeden cevabını müteakip M. Pol Bonkur. Ezcümle Japonyanın misakın 10uncu maddesine riayet edeceği-

ni beyan etmiş olduğunu, fakat Çinin, Japonyanın tahliyyeye karar vermiş olduğu araziye cesetlerle doldurmak suretile Japonyanın göstermek istediği hüsnü niyetle feragat arasında müthiş bir tezat olup olmadığını sormakta bulunduğunu bildirmiştir.

Kahrolsun!

Fransada Talebe Nümayişleri Devam Ediyor

Paris, 19 (A. A.) — Hukuk ve tıbbiye mektepleri talebeleri saat 11, 10 da yeniden âyan meclisi önünde nümayiş yapmaya teşebbüs etmişler, fakat polis kuvvetlerine müsadif olmuşlardır. Saat 11,30 da hukuk talebesi kendi mekteplerinin kapısı önünde toplanarak "Kahrolsun Âyan Meclisi," diye bağırışlar ve polislere karşı yumurta ve domates fırlattıktan sonra dağılmışlardır. Polis, 10 talebeyi tevkiif etmiştir.

Fransada
Siyasî Buhran
Halledilemiyor

Paris, 20 (Hususî) — M. Penlövenin kabineyi teşkil hususunda müşkülâta uğradığı anlaşılmaktadır. Mumailey Hariciye Nezaretini M. Pol Bonkura ve Nafia Nezaretini de M. Laval tavsiye etmiştir.

Fakat M. Laval Hariciye nazırlığında ısrar etmektedir. M. Tardiyö kabineye nezaretsiz nazır olarak girmeyi teklif etmiştir.

M. Penlövenin radikallerle itilâf edemediği öğrenilmektedir. En kuvvetli tahminler M. Penlövenin kabine teşkiline muvaffak olamayacağı merkezindedir.

Malî Komisyon

İktisat Ve İnhisar Vekillerini De Dinledi

Ankara, 19 — Malî Komisyon tetkikatına devam etmektedir. Komisyon henüz esaslı faaliyet safhasına geçmemiştir. Komisyon, Maliye Vekilinden sonra İktisat Vekili Mustafa Şeref ve Gümrükler ve İnhisarlar Vekili Rana Beyleride dinlenmiştir. Komisyon, bir iki güne kadar faaliyete geçecektir.

Yeni Irak Sefiri

Irak hükümetinin yeni Ankara sefirî Emir Zeydin gelecek cumartesi günü şehrimize geleceği haber alınmaktadır. Sefiri karşılamak üzere Irak hükümetinin Ankara maslahatgüzarı dün şehrimize gelmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Geçende Ankarada bütün kongresi toplandı. Şehrimizde bulunan İhracat ofisi, bu kongreye giderken az çok hazırlıklı gitmiş olmak için rakam toplamak istemiş. Bu maksatla Tütün İnhisar idaresine müracaat etmiş. İnhisar idaresi, devletin esrarını harice

ifşa memnu olduğunu söyleyerek, bu rakamları vermemiş.

Bunun üzerine İhracat ofisi, bir müddet İstanbulda intişar etmiş bulunan Tütün Mecmuasından bir takım rakamlar çıkarmış ve kongreye bu rakamlarla gitmiş.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Bir
Sonradan
Görme

P. S.

Burhan Cahit Bey, Milliyet gazetesinde, beni ve Eşref Şefiği ima ederek bir şeyler yazmış; Karagöz ve Köroğlu gazetesinde, kendini bildi bileli, halka tazeliye tazeliye okutmaktan bıkmadığı Nasreddin Hoca fıkraları, yeniden espri yapmaya çalışıyor. Bu zavallılığı üstünde fazla durmıyalım da neticeye bakalım: Ben bu işten (Yani kıyafet ve zarafetten) anlamazmışım, çizmeden yukarı çıkmamalı imişim.

★
Taşı gedigine koyalım.

Burhan Bey bir sonradan görmedir.

Bütün sonradan görmeler gibi içine girmeye canattığı monden hayatın zevahiri karşısında, hayranlığından apışıp kalmıştır; mahiyetine iyice nüfuz etmesine imkân olmayan bu hayattan öğrenebildiği şeyler, çatra patra bildiği ecnebi lisanile mütenasip kelimelerdir: Fayvoklukti, golf, tenis, kordon ruj, plâj, tedansan, falan. Yazdığı kitaplar bu kelimelerle dolu imiş. Bilmem. Fakat makaleleri bu hususta bana bir fikir vermek için kâfi. Ruhça asil bir adam, alelade içki, elbise veya otomobil markalarını sıralamaktan utanır; bu hicap, yalnız, Burhan Cahit Bey gibilerde yoktur.

★
Burhan Cahit Bey bir sonradan görmedir.

Bütün sonradan görmeler gibi, çocukluğunda ve ilk gençliğinde kazanamadığı itiyatları, sonradan elde etmeye çalışmanın küçüklüğüne düşmüştür. Çünkü, babası, Babı Meşihat memurlarından bir şeyhtir ve son zamanlara kadar, Burhan Cahit Bey, rahmetli babasından kalan bir kayyum maaşı almıştır. Nahn sesleri, hacıyağı kokuları arasında ve posteki üstünde yetişen bir şeyh oğluna sitem edebileceğimiz hiçbir şey yoktur; fakat, parmağının kınası üstüne yaptırılmış menikür ve gecelik takkesinin üstüne geçirdiği silendir şapka ile karşımıza geçip te bize "mondanite," dersi vermeye kalkmazsa!

★
Başında Karagözün ısgırlağı, ayağında Köroğlunun poturu, belinde rahmetli babasının kuşağı ve üstünde de bir simokin ceket taşıyan bu asri ibiş, haftalık avam gazetelerinde ekmeğini kazanmak için soytarilik edebilir. fakat bu numaralarile bizi güldürmeye bile muvaffak olamadığını söylesem, kendisi hakkındaki bu menfi telâkkimi, hakikate hürmetime bağışlasın.

Hapishaneden
Firar Eden
Mahkûmlar

Akşehir, 20 (Hususî) — Şehrimizde bir firar hadisesi olmuştur. Mahpuslardan bazıları hapishanenin damını delerek kaçmaya teşebbüs etmişlerdir. Nöbetçi jandarma Esat Efendi müteyakkız davranarak kaçaklardan kel Kadir isminde bir katili öldürerek yakalamış, fakat on beş seneye mahkûm Ali kaçmıştır. Bir mahkûm daha firar halindedir. Diğerleri yakalanmıştır. Jandarmalar firarileri yakalamak için sıkı bir surette takibe geçmişlerdir.

Nüfus Meselesi

Büyük Harp
Ve Dünya Nüfusu

İstatistik umum müdür muavini M. Celâl Bey tarafından nüfus meselesi hakkında lisanımıza üç küçük eser nakledilmiştir. Çok sayıya dikkat malûmatı ihtiva eden bu eserlerden bir tanesi de (Umumi harbin nüfus hareketine tesirleri) mevzuuna aittir.

Bu küçük eserde gayrimişru doğumlar meselesine temas edilmekte, harpten sonra meşru doğumların eksilmesi sebepleri şu suretle anlatılmaktadır;

A — Ölmeyecek olsalardı harpten sonra evlenecek olan bekâr erkeklerin ölmeleri neticesinde evlenme adedinde gayrikabili telâfi bir eksiklik hâsıl olmasın.

B — Evli erkeklerin ölümünün birçok evli aileleri ortadan kaldırmış olması.

C — Harpten sonra yapılan evlenmelerde velüdiyeti azaltan kimselerin artmış olması.

Bu evsafın başlıcaları şunlardır;
1 — Kadının ve hatta erkeğin evlenme zamanındaki yaşları,
2 — Dul kadınların evlenmeleri,
3 — Karı koca arasındaki yaş farkı.

Bu vasıfların çocuk adedi üzerindeki tesirleri istatistiklerle gayrikabili itiraz bir surette ispat edilmiş bulunmaktadır.

Fakat şunu da kabul etmek lâzımdır ki tesirlerin tamamen sahil olarak takdirine imkân verecek istatistikler pek nadirdir. Evli kadınların velüdiyet kuvvetini ölçmek için sureti umumiyede kadınlar iki gruba tefrik edilmiştir.

1 — Tenasüle kabiliyetli kadınlar (45 veya 50 den aşağı yaşta) olan kadınlar (50) den yukarı.

Aynı zamanda birinci gruba dahil kadınların velüdiyet kuvveti de muhtelif yaş derecelerinde yekdiğerinden çok farklıdır. Bu kuvvetin 20 yaşındaki kadınlarda 45 yaşındaki kadınlara nazaran yüzde 2000 — 1000 nispetinde fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple harpten sonra evlenen kadınların yaşlarında vukua gelen tahavvüllerle sureti umumiyede evli kadınların vasatı yaşlarındaki tahavvüller, evlenmelerin vasatı velüdiyeti derecesine pek çok tesir etmektedir. Harp aynı zamanda yeni evlenenlerin meyanında dul kadın nispetlerinin de artmasına sebep olmuştur. Halbuki kadınların ikinci evlenişlerindeki velüdiyetleri, umumi velüdiyet vasatının ancak üçte birine tekabül eder.

Hatta yeniden evlenen dul kadınların harpten evvelki dul kadınlarla nazaran genç olduklarını kabul etsek bile bunların evvelce çocuk doğurmuş olmaları, yeni evlenen bakire kadınlardan herhalde daha az velüt olmalarını icap ettirir.

Karı koca arasındaki yaş farkına gelince; harpten sonra teşekkül eden aileler bu yaş farkı sebebiyle velüdiyeti az aileler adedinin eskisine nispetle çok olduğu görülmüştür.

Eserde, Almanyada gayrimişru doğumlar hakkında yapılan tetkikatın verdiği netice şu suretle anlaşılmaktadır:

"Gayrimişru doğumlara gelince; bunların miktarı 15-45 yaşındaki evlenmemiş kadınlarda 1910 senesinde yüz kadında (3,67) nisbetinde idi. Aynı nisbetin 1925 senesinde (24,470) gayrimişru doğum rakımını vermesi lâzım gelirken, anaları 15-45 yaşında olan gayrimişru doğumların miktarı (17,076) yı geçmiştir.

Aradaki fark (7000) bütün Almanyaya teşmil edilirse gayrimişru doğum adedinin (87,400) noksan olduğu anlaşılır.

Harpten önce vukubulmuş olan 158,861 meşru doğumda buna ilâve edersek 1925 senesinde Almanyada doğum noksanı (246,000) rakımına balığ olur.

MEMLEKET HABERLERİ

Aksaray Zenginleşti

Henüz Çok Genç Olan Bu Vilâyet
Merkezi Yeni Binalarla İmar Edilmiştir

Aksaray (Hususî) — Şehrimiz birkaç seneden beri mütemadi bir tekâmüle mazhar olarak güzelleşmektedir. Son olarak yapılan elektrik tesisi şehrimizi medenî vasıtalar itibriyle zenginleşti. 300 beygir kuvvetinde bir su turbini ile istihsal olunan 15 bin voltluk cereyan şehrimizi nura garketmiştir. Şayanı dikkattir ki, burada elektrik fiati İstanbuldan daha ucuzdur.

Çünkü İstanbulda bir kilovat elektrik on sekiz kuruştan aşağı düşmediği halde burada elektriğin kilovatı 17 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Müessesenin başında Hüseyin Çavuş isminde bir usta ile Her Balmak isminde bir Alman mühendisi bulunmaktadır. Halk bu medenî vasıtadan çok istifade etmektedir. Şimdilik en ziyade tenvirat

Yukarıda: Yeni yapılan vilâyet konağı
Aşağıda: Milli Kütüphane binası

hususunda elektrik sarfediliyor. Diğer müesseselerimize gelince; mahalli küçük esnafa yardım için 100 bin lira ile teşkil edilen İktisat Bankası, kuraklığın hüküm sürdüğü kara ve acı günlerde köylüye elini uzatmış ve büyük yardımlar yapmıştır. Banka, aksiyonlarını tezyit, İzmir, İstanbul ve Karşıta şube

açmak niyetindedir.

Mütemadi ve bitemez tüketmez çalışmalar neticesinde şehrimiz birkaç sene içinde ciddi mamur bir hale geldi: "Ulu İrmak", m etrafına bir set yapıldı. Yeni yapılan Gazi ve Zafer Mektepleri ve vilâyet konağı şehri süslemekte ve büyük bir ihtiyaca tekabül etmektedir. Yeniden meydana getirilen ve gençlerin okuma ihtiyacını tatmin eden kütüphaneye senede 2000 kitap alınmaktadır. [Azmi Milli Şirketi, Elektrik Fabrikası,

Un Fabrikası ve kıymetli binalar Aksarayımızı çok güzelleştirmiştir. Yedi senelik bir vilâyet olan Aksaray, başında bulunan idare adamlarının himmeti, halkın faaliyeti sayesinde senelerden beri vilâyet olan diğer birçok şehirlerimizden daha güzel bir manzara iktisap etmiştir.

O.Z

Malatyada
Grip Salgını Artık
Kalmadı

Malatya (Hususî) — Grip salgını şehrimizde hemen herkesi yatağa yatırdı. Fakat artık hastalık şiddetli devresini geçirmiş, hastaların adedi çok azalmıştır. Grip yüzünden tatil olunan bütün umumi mahallerin tekrar açılmasına müsaade edilmiştir. Fakat soğuklar henüz devam etmekte ve fasıllı şekilde kar yağmaktadır. Civar dağlar kalın kar tabakalarıyla bembeyaz bir manzara arz ediyor. Belediye şehir halkından çok fakir olanlara ekmeğe vermekte, bazılarının nakdi muavenet yapmaktadır.

Yardım Gören
Fakir Çocuklar

İzmir (Hususî) — Bayındır Himayeî Etfak Cemiyeti, Bayram münasebetiyle fakir ve kimsesiz çocuklara elbise yaptırma kararıyla halkı ve müesseseleri yardıma davet etti. Gerek halk ve gerekse müesseseler bu yardıma iştirak ettiler. Halk Fırkası Reisi Necmettin Beyle âzadan Şakir Bey de ayrıca şahsî yardımında bulundular. Bu suretle toplanan para ile 40 kadar kimsesiz talebeye bayramlık elbiseler ve iç çamaşırı temin edildi.

Eğer bu hesapları, validelerin yaşlarını beşer senelik gruplar üzerine ayırarak birer senelik gruplar üzerine tasnif suretile yapmak mümkün olsa idi neticenin daha büyük bir rakam göstereceği muhakkak idi.

Balıkesirde
Bağcılık
İlerliyor

Balıkesirde bağcılığa bu sene fazla ehemmiyet verilmekte, diğer senelerden daha ziyade bağ yetiştirilmesine çalışılmaktadır.

Ekim zamanı olduğundan havaların müsait gitmemesine rağmen kırılarda yazlık mahsullerini ekenlerle bağ ekimi ile uğraşanların adedi nazarı dikkati celbedecek derecede ziyadeleştiği görülmektedir. Bu faaliyet devam ettiği takdirde Balıkesirin az bir zamanda bağcılıktaki eski vaziyetini iktisap edeceği şüphesiz görülmektedir.

(Gazi) Heykeli

İzmir (Hususî) — Şehrimize getirilen Gazi heykeli Belediye heyeti tarafından beğenilmiştir. Heykelin montajına Heykeltıraş M. Kanonika nezaret edecektir.

Bandırmada

İtfaiye Teşkilâtının Takviye
Edilmesi Lâzımdır

Bandırma, (Hususî) — Gençlerde Hacıyusuf mahallesinde bir tebdirsizlik yüzünden çıkan yangında maalesef itfaiye lâzım olan yardımcı yapılamamıştır. Fazla olarak halk heyecana düşmüştür. Mevcut itfaiye makinesinin tebdil edilmesi ve yeni bir makine alınması lâzımdır. Bandırmayı tehdidi altında bulunduran herhangi bir yangın tehlikesine karşı belediye şimdiden tedbir almaktadır.

Adanada
Dört Randevu Evi
Kapatıldı

Adanada Sofubahçe mahallesinde oturan Perişan ve aynı mahallede oturan Kel Emine ile Yeni hamam civarında Konyalı Nefisenin evlerini randevu mahalli itihaz ve buraya ahlâksız kadınlar celbettikleri polis tarafından tesbit edilmiş, alınan emir üzerine bu evler kapatılmış ve buralara devam eden kadınlar da emraz zühreviye hastanesine gönderilmişlerdir.

Palamut Tacirleri
Şikâyete Başladı

İzmir (Hususî) — Mintaka Ziraat Başmüdüriyetine gelen bir telgrafa göre ecnebi memleketlere ihraç edilecek palamutların beher kilosundan bir kuruş resim alınacak. Buradaki palamutçular bundan endişeye düşmüşler, alâkadarlara müracaatla malûmat istemişlerdir.

Bir palamut taciri diyor ki: " — Ege iktisadî mintakasının senelik palamut istihsalâtı 45000 tondur. Her sene 4 milyon lirahık ihracat yapılmaktadır. Palamut fiati evvelce 700 - 800 kuruştur. Şimdi ise 250 kuruştur. Bu fiat masrafı korumamakta ve mahsulun ağaçlarda çürümesini neticelendirmektedir. Bu kararın tatbikinden sonra palamut ihracatı düşündürücü bir vaziyete düşecektir. "

İktisat

Elli Sene Evvel
Ve
Bugün

Ticaret Odası, ellinci yıldönümü münasebetiyle bir yıl önce neşretti. Bu eserde, elli sene evvel ticaret hayatında Türkiye ve gayrimüslimlerle ecnebi ticaret mevkilerini gösteren gayet malûmatlı bir bahse tesadüf ettik. Ticaret hayatımızın vaktile nası ecnebi ve hristiyanların inhisarı altında bulunduğunu gösteren bu malûmatı hulâsa olarak naklediyoruz:

Elli sene evvel bütün vapur acenteleri ecnebi ve Rumdu. Aralarında tek bir Türk vardı. O da Şirketi Hayriye müdürü idi.

1880 senesinde İstanbulda çalışan sigorta kumpanyalarının kâffesi ecnebi idi ve acenteleri gayri Türktü.

İstanbulda çalışan bankaların kâffesi ecnebi, sarafklar tamamen Rum, Ermeni ve Yahudi idi.

Şekerciler arasında Hacı Bekir, Kaynar oğlu Ahmet, Hüseyin Ağadan başka Türk yoktu.

Pamuk ticareti tamamen Türk olmanın unsurların elinde idi.

Simsarlar kâmilen gayri Türktü.

Kantariye eşyası tüccarları kâmilen gayri Türktü.

Çagara imalâthane sahipleri İzmilî Ahmet müstesna, kâmilen gayri Türktü.

Kumaş tacirleri kâmilen gayri Türktü.

Un tacirleri kâmilen gayri Türktü.

Manifatura tacirleri arasında Karakaş Mehmet, Galip Efendiden maadasi kâmilen gayri Türktü.

İnşaat levazımı gayri Türk unsurların inhisarı altında idi.

Ham deri işle meşgul olan ticarethanelerin kâffesi gayri Türktü.

Kürkçüler kâmilen gayri Türktü.

İpeklî kumaş tacirleri kâmilen gayri Türktü.

Yaprak tütün tacirleri, üç Türk müessesesinden maadasi, kâmilen gayri Türktü.

Afyon ticareti gayri Türklerin elinde idi.

Halklık gayri Türklerin ve kısmen İranilerin elinde idi.

Bu vaziyeti bugünkü müşahedelerimizle mukayese edersek, Türk unsurunun yarım asır zarfında ticaret hayatındaki inkişaf derecesini daha iyi anlayabiliriz.

İki Sarhoş

İzmir (Hususî) — Cemil ve Galip isminde iki sarhoş Safa gazinosunda istedikleri şarkıyı söylemeyen Nariye Hamım üstüne hücum etmişlerdir. Sarhoşlar yaklanmıştır.

Rihtim Şirketi Tahsisatı

İzmir (Hususî) — Rihtim şirketi suiistimali tahkikatına devam edilmektedir. Gat Franko Bey isticvap edilmiştir.

Ceza Muhakemeleri
Usulü Kanunu
Vasfi Raşit

Bu kıymetli eserin ikinci cildi çıkmıştır. Bu cilt te birinci cilt gibi yirmi formadan mürekkeptir ve fiati daha ucuzdur. Eser ince kâğıda basıldığından hacmi de küçülmüştür.

Fiati (200) kuruştur.

Siyaset Âlemi

Fransada
Kabine Meselesi
Alevlendi

Paris, 19 — Fransız Radikal Sosyalist Fırkasının parlamento grubu, yeni kabineyi teşkil memur edilen M. Penlève aleyhinde demokrat cümhuriyetçi ittifadından hakaretamiz olduğu kanaatinde bulunduğu kararını protesto eden bir tebliğ neşretmiştir.

Diğer taraftan M. Penlève yeni kabineyi teşkil hususunda ve fasıllı bir surette müşavere-

Fransız kabinesini teşkil memur M. Penlève

lerine devam etmektedir. M. Penlève Dahiliye nezaretini kendisi alacağını söylediği için sabık Başvekil M. Laval sabık Harbiye nazırı M. Tardiyö ve sabık Dahiliye nazırı M. Reyno kendi serbesti hareketlerini iktisap etmiş olduklarını bildirmişlerdir. Çünkü bu zevat, mensup oldukları ekseriyet grubu namına Dahiliye nazırlığını kendileri istemekte idiler.

Cümhuriyetçiler ve demokratların M. Penlève hakkında verdikleri karar, bu zatin üç seneden beri ekseriyet grubu ile beraber hareket etmemesinden doğmuş bir infial eseridir. Kararın mahiyeti şudur:

Cümhuriyetçiler ve demokratlar milli bir birlik hükümeti istemektedirler. Halbuki yeni kabineyi teşkil memur olan zat, lâzımgelen manevi nüfuzu haiz değildir. Binaenaleyh bu vazifenin başka birisine verilmesi lâzımdır.

HARİCİ HABERLER

Fransada Kabine Buhranı Alevlendi.
İngilizler Şanghayı Tehliye Mi Edecek?İngilizler
Şanghayı Tahliye
Mi Edecek?

Londra, 19 — Lortlar Kamarasında Çin ve Şanghay vaziyeti hakkında beyanatta bulunan Sir Hails Ham ezcümle şu şayanı dikkat sözleri söylemiştir:

Lüzum tahakkuk ettiği takdirde Şanghaydaki İngiliz tebaasının şehri tahliye etmeleri hususu düşünülecektir.

Fakat bu tahliye çok müşkül ve belki de çok elim olacaktır. Zira, bu, büyük Britanyanın oradaki emval ve menafinin de terki mânâsını tazammun edecektir. Şimdiki halde tahliyenin halen amelî ve ihtiyatkârane bir tedbir olacağına inanmak için ben hiç bir sebep göremiyorum. Ümit ederim ki hadisat, bizi, böyle ümitsiz bir tedbir almaya mecbur etmeyecektir.

Bombayda
Umumî
Grev

Bombay 19 — Gandinin şakirdi Mis Sladın tevkif ve mahkûm edilmesinden dolayı bütün işler durdurulmuş ve borsalar kapatılmıştır. Bu yüzden bazı yerlerde nümayişler yapıldığı, gürültü olduğu haber veriliyor.

Bernar Şav
Bir Kazaya
Uğradı

Kap 19 — Elyevm zevcesile beraber Cenubi Afrikada seyahat etmekte olan maruf İngiliz muharriri ve edibi Bernar Şav Ümitburnu civarında, Kenyada bir otomobil kazasına uğramıştır. Otomobil bir çukura düşmüş, zevcesi bileğinden yaralanmış, kendisi de şiddetli surette muhtelif yerlerinden berelenmiştir.

Kolunda kahraman ve hakikat müdafii Çin Millî ordusunun askerî yazılı bir nefer

İrlanda
İntihabı

Düblen 19 — İrlanda intihabatına iştirak eden siyasi fırkaların son vaziyeti şudur: Hükümet fırkası (20) aza, Cümhuriyetçiler (33), Müstakiller (6), Mesai fırkası (4) azalık kazanmışlardır.

Kosta Rika
İsyanı

Nev York, 19 — Orta Amerikada, Kosta Rikadan gelen haberler, orada çıkan kıyamın kanlı bir surette bastırılmış olduğunu bildiriyor. Kıyam esnasında sekiz kişi öldürülmüş, (10) kişi yaralanmıştır. Sanjoze şehri halkı şehirden firar etmişlerdir.

İngilterede
Gümrük
Tedbirleri

Londra 19 — Avam Kamarası şimdiye kadar gümrük resmine tabi tutulan eşya haricinde memlekete girecek diğer bütün eşyanın da kıymetleri üzerinden yüzde on nisbetinde munzam bir vergiye tabi tutulmasını büyük bir ekseriyetle kabul etmiştir.

İtalyada
İş
Buhranı Mi?

Roma, 19 — Buhran dolayısıyla ecnebi memleketlerden dönen amelenin vaziyeti büsbütün müşkülleşiyor. Amele olarak Fransada yerleşmiş, (3583), amele olmuyarak yerleşmiş (1865) kişi son kânunuevvelde Fransadan dönmüşlerdir. (1931) de Fransadan İtalyaya dönen amelenin miktarı ise (32192) dir. Son zamanda bu avdet hareketleri fazlalaşmıştır. Yine son kânunuevvel ayında Avrupadan ve Akdeniz sahillerinden (7448) amele ile Okyanoslardan da (11,330) amele dönmüştür.

Çekirge
İstilâsı

Berut (Hususî) — Şarkî Erdende Necit çekirgesi denilen müthiş ve tahripkâr çekirgeler faaliyete geçmiş ve Filistin topraklarına doğru ilerlemeye başlamıştır. Şam mezruatı tehlikeye düştüğü için Suriye Hükümeti mücadele için ehemmiyetli tedbirler almaya başlamıştır.

TAKVİM

[CUMARTESİ]

29 Gün 20 - Şubat - 932 Kasım 105

Arabi Rumi

13 - Şevval - 1350 7-Şubat - sani - 1348

Vakit Ezan V. tl Vakit Ezan V. tl

Güneş 1. 26. 50 Akşam 12. — 17. 44

Öğle 6. 40 12. 28 Yatsı 1. 31 19. 18

İkindi 9. 38 15. 26 İmsak 11. 23 5 11

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 38

AÇLIK

Müellifi: Knut Hamsun

Mütercimi: P. S.

arasile birer birer çağırıyorlar ve her birine bir yemek vesikası veriliyordu. Müfettiş her saniye yanındaki memura soruyordu;

— Vesikasını verdiniz mi? Vesika vermeyi unutmayınız. Hallerinden yemek yemeye çok muhtaç oldukları görülüyor.

Bu vesikalara bakıyor ve bir tanesini de elime geçirmeyi temenni ediyordum.

— Anreas Tangen, gazetecilerle dedim ve eğildim.

— Allah Allah, nasıl oluyor da burada bulunuyorsunuz?

Bütün meseleyi izah ettim, eski hikâyeyi anlattım, gözlerim açık, gözlerimi kırpmadan yalan söyledim, samimiyetle yalan söyledim: Bir kahvede fazlaca eğlen-tiyeye dalmışım, enahtarını kaybetmişim...

Gülerek:

— Bakınız hele... dedi, bari iyi uyuyabildiniz mi?

— Bir nazır gibi, cevabını verdim, bir nazır gibim

Ayağa kalkarak;

— Pek memnun oldum, dedi, merhaba.

Ve oradan çıktım.

Bir vesika, benim için de bir vesikalı üç uzun gündün ve üç uzun gecedenberi yemek yemedim. Bir ekmek! Fakat kimse bana vesika vermedi ve ben de istemiye cesaret etmedim. Bu derhal emniyetsizlik uyandırabilirdi. Benim hususî hayatımı araştırmaya kalkarlardı ve benim hakikatte kim olduğumu anlardı; yanlış hüviyet verdiğim için beni tevkif ederlerdi. Başımın üstünde güneş parlıyordu, şimdiden ısıyordu. Saat ona gelmişti ve Young çarşısında alışveriş en faal safhasına girmişti.

Şimdi nereye gitmeliydim. Elim cebime soktum, defterimi yokladım. Saat on bire gelince başmuharriri görmeye çalışacak-

tım. Bir dakika parmaklığa yastandım.

Aşağıda geçen hayata baktım. Bununla beraber elbisele-rimden buhar çıkmaya başlamıştı. Açlık tekrar kendini gösterdi. Göğsümü tirmalyor, vücudümü sarsıyor, küçük iğneler batırıyor, ıstırap veriyordu.

Hakikaten kendisine müracaat edilecek bir dostum, bir tanıdığım yok muydu? Kafamdır hiç olmazsa birkaç metelik getirecek bir adam ismi aradım bulamadım.

Bununla beraber muhteşem bir gün başlamıştı, etrafımda bol güneş, çok ziya vardı. Göl ince bir deniz gibi Lier dağlarının üzerine akıyordu.

Bilmeksizin evin yolunu tutmuşum. Karım müthiş surette

Gönül İşleri

Severek Mi
Evlenmeli,
Sevmeden Mi?

Bir kariim yazıyor:
(Ben çok açık sözlü biriyim) ve bu satırları bundan evvelki yazının beni kızdırdığını anlatmak için yazıyorum. Sadaca gelelim:

"Yaşımın 25 oluşuna göre arkamda 3-4 tane gönül hikâyesinin mevcudiyeti pek gayri tabii birşey değil...

"Fakat bu hikâyelerin kahramanlarının hepsi şimdi gözümün önünde (Sahne de rulünü yapıp makyajını çıkartan bir artist gibi) hüsünsüz, zekâsız, faziletsiz, ölü duruyorlar. Belki mübalâğa ediyorum. Fakat, her halde bu kahramanlarımız hemcinsleri arasında temayüz edecek hiç bir hususiyetin sahibi değiller.

Aşkın bize (İdeal kadın) tipinde gösterdiği sevgililer, zamanla birşeylerini, belki aşk uyandırmak kabiliyetlerini zayi ediyorlar. Öbür kadınlar mertebesine iniyorlar.

"Bazan düşünüyorum, ezkaza onlardan birile evlene idim ne feci olacaktı?

"İşte bu düşünce bana ilk vehlede garip görünen bir fikir ilham etti.

"Madamki, sevmek karşımızdakinin başkasında görmeye tahammül edemeyeceğimiz kusurlarını bize göstermiyor ve aşk ta haddi zatında geçici birşey.. Şu halde sevmeden evlenmeyi prensip yapmalı.

"Tıpkı bir erkek arkadaş seçer gibi tetkik etmeli beğenilirse birleşmeli... ki bu, geçici bir hissin muhassilesi değil; daimî olan aklı selimin bir intihabı olacağından hayatın her deminde bize hoş görünecektir.

"Erkek arkadaşlarımla bu mevzu üzerinde görüştüm. Epeyce taraftarlara rasgeldim. Romanesk bazılarında maadası bu tarzı beğendiler.

"Siz ne dersiniz?," Bunun için kat'i bir hüküm verilemez. Nice insanlar vardır ki sevişerek evlenmişler, ve bu sev-dalarını hayatlarının sonuna kadar götürmüşlerdir.

Yalnız nazarı dikkate alacak iki nokta vardır: Birincisi mutlaka severek evlenmenin şart olmadığı ve çok defa izdivaç, aşkın mezarı, olduğudur.

İkincisi de ilk gençlik ve çocukluk aşklarına istinaden aile kurmaya kalkmamaktır. İlk aşklar çabuk zeval bulur ve insanı çabuk yese sürükler.

HANIMTEYZE

açtı, yerde bir yonga parçası gördüm, aldım, çiğnedim. Bu, muvaffakiyetli bir iş oldu. Neye daha evvel bunu hatırlamamıştım?

Kapı açıldı. Sayısı mutad üzere bana:

— Bonjour dedi ve ilâve etti:

— Ne güzel hava!

— Evet cevabını verdim.

Söyleyecek yalnız bunu bulmuşum. Sayesten bir kuron ödünç vermesini istiyecemiydim? Varsa muhakkak verirdi. Alel-husus bir zaman bir de mektubunu yazmıştım.

Orada, bir şey söylemek ister gibi duruyordu:

— Evet, ne güzel hava diye tekrar etti, fakat bugün ev sa-

(Arkası var)

Kari Mektupları

Müretteplerin
Çok Yerinde
Bir Sualı

18 yaşını ikmal etmemiş olan ve 65 yaşını müteceviz bulunan müretteplerden bazı maliye şubelerince kazanç vergisi talep edilmekte ve bazı maliye şubelerince de bu yaş dahilindeki işçilerin kazanç vergisinden müstesna oldukları esasları üzerine muamele yapılmakta idi.

Kanunun bir ve seyyanen tabiki elzem bulunduğunu nazarı dikkate alan Türk Mürettepler Cemiyeti bu nokta hakkında İstanbul Defterdarlığının mütaleasını öğrenmek üzere müracaatte bulunmuş ve Defterdarlık 18 yaşını ikmal etmeyenlerle 65 yaşını geçmiş bulunanların kazanç vergisinden müstesna olduklarını bildirmiştir.

Şu hale göre şimdiye kadar müstesna oldukları halde yanlış bir mütalea yüzünden kendilerinden kazanç vergisi alınmış olan 18 yaşından aşağı ve 65 yaşından yukarı işçilerin parasının iadesi mi icap edecektir?

Ateşçiler Himaye İstiyor

Memleketimizde hiç ehemmiyet verilmeyen san'atlardan biri de "ateşçilik" tir. Geçenlerde de bu yüzden Adanada bir kaç vatandaşın ölümüne sebebiyet veren bir facia olmuştu. Kürek tutmasını bilen ateşçi oluyor. Eğer erbab bir ateşçi olsaydı kazanın ne demek olduğunu bilir ve bu facia olmazdı. Yüzlerce kalorifer de naehil ellerde kahyor, bizim gibi genç yaşından beri hayatını bu san'atta yıpratmış ateşçiler de beş on kuruşla kifafı nefs ediyor. Bahriye müteahhitleri hariç, diğer makinistler yanlarına aldıkları ateşçilere bir uşak muamelesi yapıyorlar. Bu işle meşgul olan makam bir tefiş yapsa, bu kabil kazalara meydan verilmez, hem de bizim kadar ve kıymetimiz bilinir.

Ankara mensucat fabrikasında
ateşçi Kadıköylü
ASAF

Haklı Bir Talep

Şehremini, Topkapı hattına işletilen arabalar sair mahallere yapılan seferlere nisbeten pek noksan olmakla beraber bu civara işliyen arabalar ikinci mevkidir.

Halbuki bu semtte sırasile Haseki, Cerrahpaşa, Gureba, Kuduz hastaneleri ve Kız Muallim Mektebi gibi devlet müesseseleri bulunmakta ve bu devairin memurin ve müstahdemini ve bilhassa hastanelere giden zavallı yaralılar soğukta yol üzerinde beklemektedirler, Şirket sair mahallerdeki seferlerinden tasarruf ederek bu civara fazla araba işleteceğine günbegün azalttığı görülmektedir.

Bu hususta alâkadar olan makamın ve bilhassa Şirketler Komiserliğinin şiddetle nazarı dikkatini celbe tavassut buyurmanızı rica ve istirham eylerim. Şehreminde HİLMİ

Fırtına Yüzünden..

Akşehir (Hususi) — Fırtına yüzünden devrilen elektrik direklerini Belediye yerine koydurulması çalışmaktadır. Kopan tellerin tamiri ve diğer zararlar üç bin lira kadar tahmin ediliyor. Şehir birkaç gündür ışıksız kalmıştır.

DUNYADA

Olup Biten

Vak'alara Dair

"Bir Neferin Hayatı Para İle Ölçülemez,"

Londra, 14 (Şubat) — Bu sabah İngiltere halkı "York", zırhlısının hiç beklenmeyen bir zamanda "Plymouth", a avdet etmek üzere olduğunu öğrendi.

Bu zırhlı birkaç ay evvel Okyanusta uzun bir cevelâna çıkmıştı. İspanyadan başlayarak ta Trinitée adalarına varıncaya kadar kırkı müteceviz limana uğramıştı. Ziyaret sahası daralmıştı. Bitmek üzereydi. Fakat tam o sırada mürettebattan biri hastalandı. Gazetelerden birinin rivayetine göre şiddetli bir apandisit, diğerinin rivayetine nazaran da menenjit buhranı geçiriyordu.

Geminin doktoru hastayı Trinitée adalarına çıkarmaktansa gemide tedavi etmeyi müreccah gördü, fakat yolda hastanın umumi vaziyeti vahamet kespetti. Geminin süvarisi vaziyeti telsizle Bahriye Nezaretine bildirdi, aldığı cevap şudur:

— Son süratle ana vatana avdet ediniz.

Bahriye Nezareti York zırhlısına bu talimatı verdikten sonra Plymouth hastanesine de emir göndermiş:

— York zırhlısının geleceğini, içinde bir hasta bulunduğunu, sahilde sıhhiye otomobilinin beklemesini, hastaneye vürutta derhal ameliyat yapılması için her şeyin hazır tutulmasını bildirmiştir. Tahminime nazaran zırhlı bu sabah limana girecekti, fakat gece yarısı süvariden bir telgraf geldi, bunda:

— Dehşetli bir fırtınaya tutulduğu için "York", un yarım gün

İngiliz bahriyesinde ve denizde ölümler için yapılan bir ölüm âşını

geçikeceği bildiriliyordu.

Hasta ne haldedir, kurtarılabilecek mi, kurtarılamayacak mı, malûm değil. Fakat hadisede nazarı dikkate çarpan nokta şudur:

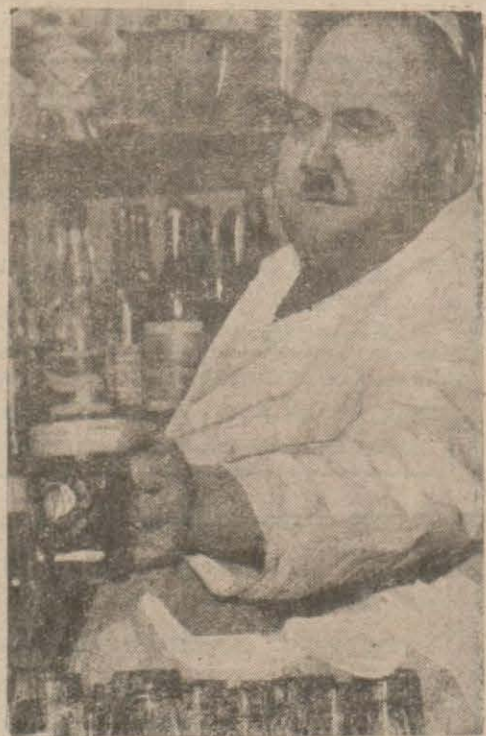
York zırhlısı adı süratle geliyordu. Fakat içinde bir hasta çıkınca son süratle yol almaya başladı. Yani binlerce liralık fazla kömür yaktı, fakat bir adamın hayatını kurtarmak mevzu bahis olduğu zaman paranın ehemmiyeti yoktur. Bir neferin hayatı para ile ölçülemez.

— Dehşetli bir fırtınaya tutulduğu için "York", un yarım gün

bahriyesinde, yine hayata taallük eden başka bir meselede verilen karar ile karşılaştım. Arada mühim bir tezadı sezer gibi oldum:

Geçenlerde 2 M. Tahtelbahiri batmıştı. Bu gemide ölenlerin, ailelerine maaş bağlandı, listeye baktım, hizmetlerinin derecesine ve aileleri efradının kesretine nazaran ayda yirmi ile kırk lira arasında tehalüf ettiğini gördüm.

Bir neferin hayatını kurtarmak için binlerce lirayı feda eden ve pek te iyi yapan bir bahriye, o nefer öldüğü zaman ailesine karşı neden daha cömert davranmıyor, burasını pek iyi anlıyamadım.

Macaristanın
En Ubur
Adamı Öldü

Stefan Kis

Macaristanın ve bütün Avrupanın en ubur insanı olmakla maruf Stefan Kis, bu iptilâsını kurbanı olmuş, dehşetli bir yemek ziyafetinden sonra hazimsizliğe uğruyarak ölmüştür. Stefan Kis bir metre 98 santim uzunluğunda ve 160 kilo ağırlığında idi. Hergün öğleyin yediği yemek (30) yumurta, bir okka domuz sucuğu ve dokuz litre şaraptan ibaretti. Son defa ölümüne sebep olan hadise, bir yemek neticesinde iki koyunu arka arkaya yemek teşebbüsüdür ki hayatına mal olmuştur.

Güyan Hapisanelerinden De Dönülebilirmiş..

Fransız gazeteleri Adliye tarihine geçecek kadar garip bir vak'adan bahsediyorlar:

Bir adam hayatını hırsızlıkla geçirdiği ve beş on defa mahkûm edildiği için sonuncu muhakemesinde tekerrürü cürüm kaidesine tevfikân on beş sene küreğe mahkûm edilmiş ve 9 sene evvel Güyan zindanlarına gönderilmiş. Bu adam şimdi ihtiyardır, hastadır ve bir daha Fransayı görmesine ihtimal yoktur, muhakkak orada ölecektir.

Fakat Adliye esas dosyelerini karıştırırken bu adamın 9 sene evvel nasılsa unutulmuş, küçük bir muhakemesi daha meycut olduğunu görmüş, Güyandan getirilmesi için bir müzekkere yazmış ve adam iki jandarma refakatinde (1200) lira masraf edilerek Güyandan Fransaya getirilmiş ve bu sayede ana vatanının hapisanesini olsun görmüştür. Fakat garip nokta şuradadır: Eğer Adliye bu dosyeyi iki ay daha bulmasaydı dava müruru zamana uğruyacaktı. Şimdi Fransız gazeteleri bu adamın bir defa daha Güyana gönderilmesi ve mütebaki cezasını Fransada geçirmesi, hatta affa uğraması ihtimalinden bahsetmektedirler.

Meşhur Ford
Buhrandan
Korkmıyor

Meşhur Ford

Meşhur Ford, son senelerdeki faaliyetinin bir hulâsasını yapmış ve Viyanada çıkan Nöye Fraye Presse gazetesi muharrirlerinden birile konuşurken ifşa etmiş. Ford bu bilânço hakkında diyor ki: Son bir sene zarfında binek ve kamyon olarak sattığımız arabaların adedi (622591) tür. Bu adet, dünyanın herhangi bir otomobil müessesesinin satışından çok fazladır. Geçen sene, gerek Amerikada ve gerek sair ecnebi memleketlerde vücuda getirdiğimiz tesisat için (60) milyon

Dünya Garibeleri

İki İngiliz
Zengin Bir
Hazine Buldular

İngiliz asarı atika âlimlerinden iki zat iki senedenberi Mısırda Esvan taraflarında eski Firaunlara ait tarihi eserleri aramakla meşgul oluyorlardı. Bunlar Esvandan başlamak suretiyle yeraltından dehlizler açarak tetkikata girişmişler ve bu uğurda on binlerce lira sarfetmişlerdir.

Nihayet Ebu Sumbul semtine kadar ilerlemişler ve orada meşhur Firaun ikinci Ramsese ait bazı eserler görmüşlerdir. İki âlim bu eserlerden başka çok kıymetli hazineler bulunacağını ümidile ilerlemişler ve hergün 200 amele çalıştırmışlardır. Nihayet birkaç gün evvel ameleler yer altında kapalı ve muhteşem bir kapiya tesadüf etmişlerdir.

Ameleler iki saat kadar uğraştıktan sonra bu kapiya da açılmaya muvaffak olmuşlardır. Sonra kapının örttüğü kısım aydınlatılmış ve iki profesör elâle vererek içeriye girmişlerdir.

Üç metre kadar ilerledikten sonra gözleri kamaştıran ve tabii hacimde çok san'atkârane yapılmış altından sekiz at heykeli bulmuşlardır. Heykellerin birçok yerleri zümrüt, elmas ve diğer kıymetli taşlarla doludur.

Profesörler bunları bulduktan sonra derhal Mısır müzeler idaresini ve hükümeti telgrafila haberdar ederek kabrin içinde bütün zikimet eşyayı tespit ve bunları gece gündüz muhafaza etmek üzere bir polis müfrezesinin gönderilmesini istemişlerdir. Hükümet polis müfrezelerini göndermiştir. Yalnız Mısır asarı atikasile meşgul olanlardan mürekkep bir heyet te teşkil edilmiştir. Bunlar bu eserleri tespit edeceklerdir. Gerek hükümet ve müze idaresi ve gerekse İngiliz profesörler bu hususta çok ketum davranıyorlar.

Hükümet gazetecilere ve başka asarı atikacılara malûmat verilmesini sureti katiyede menetmiştir. Çıkan eserler Totankamenin eserlerinden çok kıymetlidir ve bütün dünyanın serveti bunları almaya kâfi gelebileceği söylenmektedir.

Bir Keşif

Kar Taneleri Birbirlerine
Hiç Çarpmazlarmış!

Bir Amerika âlimi garip bir keşifte bulunmuştur. Uzun müddettenberi kar hakkında tetkikatta bulunan bu sivri akıllı üstat karın nasıl yağdığını tesbite çalışmış ve bu uğurda bir yağın para sarfettikten sonra şu garip neticeye varmıştır:

Kar taneleri havada kat'iyen birbirlerine çarpmazlarmış. Her kar tanesi binlerce metre yüksekten müstakil olarak yere düşmüş.

Mükemmel bir keşif değil mi?

dolar sarfettik. Bu fabrikaların en büyüğü İngilterededir ve senede (200) bin araba yapmaya ve (15) bin amele çalıştırmaya müsaittir.

Ben, şahsen, bugünkü iktisadî inhitattan endişe duymuyorum. Bilâkis memnunum. Bence refah devresi lüzumundan fazla devam etmiştir. Esasen bu refah devresidir ki halkın maneviyatının düşmesine ve bozulmasına sebep olmuştur. Bugün geçirdiğimiz buhran, her noktadan bir halâs ümididir. Yakında istihsal artacak, istihsalin fazlalığı yeni ihtiyaçlar doğuracak ve yeni mahreçler bulunacaktır.

Oksfort - Kembraç

İngilterenin Galatasaray Ve Feneri Yine Çarpıştı

Oksfort kalesi bir tehlike geçirirken

İngilterede bizim Galatasaray-Fenerbahçe gibi birbirine deşetli surette rakip iki teşekkül vardır.

Oksfortla Kembraç Darülfünunları sporun her şubesinde yekdiğerine bomba koymak isterler. Bu iki mektebin bilhassa senelik kayak yarışlarında bütün İngiltere ikiye ayrılır. Halk sokaklarda taraftar olduğu takımın alâmeti farikasını taşır. Kadımlar bile taraftar oldukları takımların renginde elbiselerle sokağa çıkarlar.

İngiliz ahalisine yarış gününe mahsus olarak, bir sıcak kanlılık gelir. Kembraç tarafını istilzam edenler prezante olmadan yekdiğerile konuşmaya tahammül ederler. Keza Oksfortlular da tanışmadan galip gelecek takım hakkında aralarında münakaşalara girişirler.

İngiliz âdetlerinin tamamen zıddı olan bu hallere yalnız Oksford — Kembraç kayak yarış gününün yüzüsuyu hürmetine cevaz verilir.

İşte birbirine bu derece rakip olmuş bu iki takımın geçende yaptığı bir futbol maçında Oksfortlular Kembraçlıları (2-1) mağlûp etmişlerdir.

O zaman kısa bir telgraf haberi olarak haber verdiğimiz bu müsabakanın tafsilâtını son gelen İngiliz gazetelerinde okuduk. Bu tafsilâtın öğrendiğimize göre müsabaka on binlerce seyircinin huzurunda cereyan etmiş ve çok

çetin olmuştur. Kembraç takımı mağlûp olmamak ve hiç olmazsa beraberliği temin etmek için çok uğraşmıştır. Fakat Oksfortlular, bütün bu gayrete rağmen ikinci golü de atmak suretile galibiyeti temin etmişlerdir.

Avcılık Mevsimindeyiz

Sırbistanda avcılarının bin müşkülâtla yakaladıkları bir dağ ayısı

Şimdi Av mevsimindeyiz. Dünyanın her tarafında avcılar av peşindedir. Bilhassa İngiltere ve Fransada zengin, fakir, bütün avcılar kendi kudretlerine göre avcılıkla meşgul oluyorlar. Avcılık Balkanlarda da çok meraklı bir spor olmuştur. Bu resimde gördüğünüz tüfekli adamlar Sırp avcılarıdır. Sırbistanda dağ ayısı pek çoktur. Bu avcılar bu ayıların peşine düşmüşler ve bin müşkülâtın sonra bir tanesini vurmuşlardır.

Manş Denizini Geçmek İçin Bir Teşebbüs

Londra, 17 (A. A.) — Motörü dışarıya konmuş bir sandal ile Manş denizini geçmeye teşebbüs eden genç sporcu Kol, havanın müsait olmamasından dolayı Margate limanına iltica etmiştir.

Bir Hava Seferi

Paris, 17 (A. A.) — Büyük Sahrayı hava tarikile aşmaya çıkan ve bu teşebbüslerinde muvaffak olamayan tayyareci Regimensi ile Touge ve Lenier dün saat 15,20 de Burjeye gelmişlerdir.

Buz Üstünde Hokey

Londra, 17 (A. A.) — Buz üstünde hokey maçında Cemahiri Müttehede takımı 3 sayıya karşı 5 sayı ile İngiltere takımını mağlûp etmiştir.

İzmirde

Lik Maçlarının Birinci Devresi Dün Bitti

İzmir, 19 (A. A.) — Bugün Alsancak spor sahasında maçlarına devam edildi.

Karşıyaka birinci takımı ile Şarkspor birinci takımı arasında icra edilen maçta Karşıyaka hâkim bir oyundan sonra 7-1 galip gelmiştir.

Bu oyundan sonra İzmirspor-Türkspor birincileri karşılaştılar. Neticede İzmirspor 4 - 1 galip geldi.

Bu hafta lik maçlarının birinci devresi hitam bulmuştur.

Birinci 19 puvanla Altınordu ile İzmirspordur. İkinci, 17 puvanla Karşıyakadır.

Dempsey Mağlûp Edildi

Şikago, 19 (A. A.) — 23500 seyircinin gözü önünde yapılan dört ravuntluk boks maçında Dempsey rakibi King Levinsky'e sayı hesabına mağlûp olmuştur.

Dempsey boks âleminde tuttuğu eski mevkiî tekrar ele geçirmekten tamamen ümidini kesmiştir.

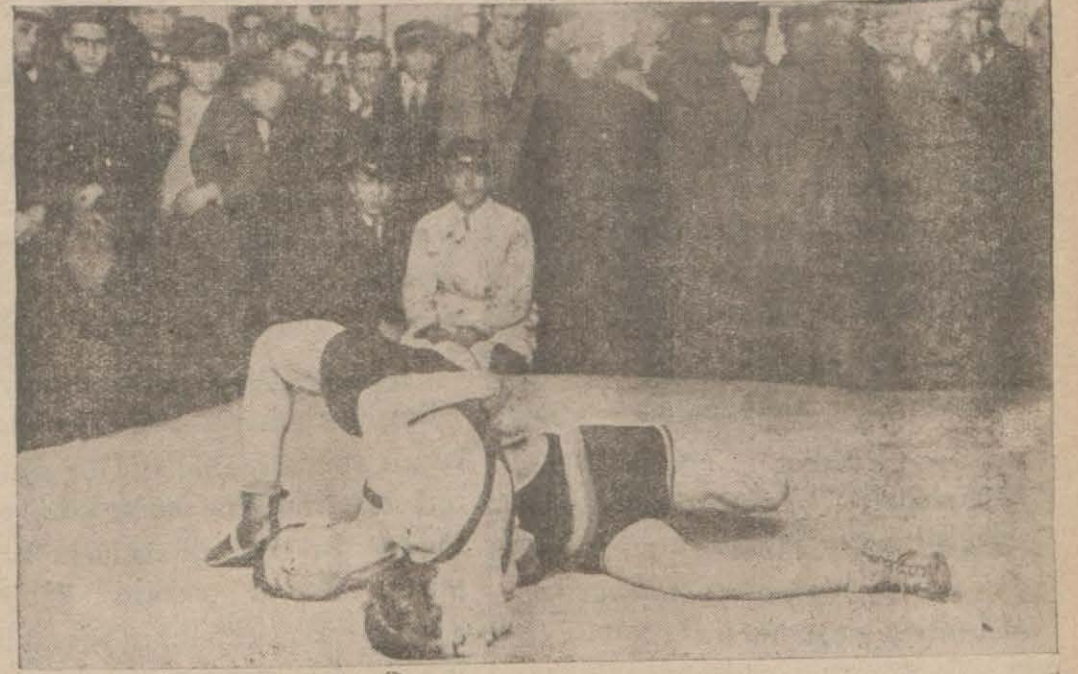
Vehap

Fransada Merkez Muhacim Mevkiinde Oynuyor

Geçenlerde Avrupaya giden ve hareketi hayli dedikoduyu mucip olan İzmirli futbolcu Vehap Beyin Fransada Fransa şampiyonu Rasing Klüpte merkez muhacim oynadığı ve geçenlerde İspanyolları yenen Fransızların galibiyetinde mühim bir âmil olduğu gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Fransızlar Vehapı çok takdir etmektedirler. İspanyollara atılan gollerden ikisi Vehap tarafından yapılmıştır.

Dünkü Spor Faaliyeti

Dün Yalnız Güreş Ve Voleybol Maçları Yapıldı

Dünkü güreşlerden bir intiba

Dün spor faaliyeti itibarile biraz hasis geçmiştir. Havanın fena olması açık havada spor yapılamaması gibi bir netice doğurduğu içindir ki dün yalnız güreş ve voleybol müsabakaları yapılmıştır. Beyoğlu mntaka idman salonunda yapılan güreş müsaba-

kalarına Beşiktaş, Vefa-Kumkapı ve Harbiye klüpleri iştirak etmişlerdir. Vefadan 6, Beşiktaştan 3, Harbiyeden bir güreşçi güreşmiştir. Neticeler şunlardır:

Filiz siklette: Esat (Beşiktaş), Ali (Vefa - Kumkapı) ya az bir farkla ve hükmen galip gelmiştir. Bu güreş çok heyecanlı olmuştur. En hafif siklette: Abbas (Beşiktaş), Yaşar (Vefa - Kumkapı) ya galip gelmiştir.

Hafif siklette: Bedri (Vefa - Kumkapı), Münür (Harbiye) yi yenmiştir. Karşılaşma çok heyecanlı olmuş, Bedri, eski bir güreşçi olan Münür Beye galebesini bariz bir farkla temin etmiştir.

Orta siklette: Saim (Vefa - Kumkapı), Faruk (Beşiktaş) 1 mağlûp etmiştir.

Voleybol Maçları

Mntaka voleybol şampiyona maçlarına dün de devam edilmiş ve şu neticelar tebarüz etmiştir:

Fenerbahçe, Topkapı; Beşiktaş, İstanbulspor; Galatasaray da Vefayı yenmişlerdir. Fenerbahçe, 15-2, 15-3; Beşiktaş 15-1, 15-9; Galatasaray 15-6, 15-6 şeklinde netice elde etmişlerdir.

Galatasaray Kongresi

Galatasaray klübü senelik kongresini dün aktetmiştir. Nizamname bir iki maddenin tadili icra edilerek icra heyetinin fenni işlere karışmaması ve bilmukabele fenni işlerle meşgul olanların da idare işlerine müdahale etmemes hususunda nizamnameye kayıt konulmuştur. Sonra yeni idare heyeti intihabı yapılarak riyasete Ahmet, ikinci reisliğe Fethi, kâtibi umumiliğe Müştak, muhasipliğe Şadan ve veznedarlığa da Haydar Beyler seçilmiştir.

Olimpiyatlar

Kış Müsabakaları Hitam Bulduktan Sonra..

Amerikada kış olimpiyatlarının hitam bulduğunu ve Amerikalıların bütün kış sporlarında birinci dereceyi aldıklarını yazmıştık. Şimdi her tarafta yaz olimpiyatları için büyük hazırlıklar başlamıştır. Bilhassa Almanlar, İngilizler ve Fransızlar hazırlık itibarile ön safta bulunmaktadır.

Bakalım büyük müsabakaları kimler kazacak?

Bizde İlk Kış Sporu

İsviçrenin karlı gamaçlarında kış sporlarıyla uğruşan bir kafil

Bizim memlekette kış ve kar vardır. Fakat kış ve buz sporları henüz yoktur. Ne zaman olacağı da henüz malûm değildir. Fakat memnuniyetle öğreniyoruz ki bizde de ilk defa olarak kış sporu yapılmıştır. Geçenlerde Galatasaray lisesi izcileri Bursaya gitmişlerdi. Bir kısım gençler orada (Ulu) dağa kadar çıkmışlar ve tedarik ettikleri skilerle kış sporu yapmışlardır. Eğer ciddi bir teşebbüs yapılacak olursa bizde kış sporu umumi-leşebilir.

Yeni Rekorlar

Bir Amerikalı Meşhur Nurminin Rekorunu Kırdı

Newyork, 18 (A. A.) — Aslen İsviç'li olan Amerikalı Jorj Venzkos kapalı bir saha dahilinde bir mil mesafeyi dört dakika on saniyede kat'etmek suretile evvelce tesis eylemiş olduğu dört dakika on bir saniyelik dünya rekorunu ve açık havada bir mil koşarak dört dakika on saniyede rekor yapmış olan Nurmi'nin rekorunu kırmıştır.

HARUNÜRREŞİT

17

Yazan: * * *

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

Zübeyde, boğazına düğümlenen şekkaları mert bir hamle ile ylüreğine iade etti, gülümsemiye çalıştı:

— Amcazademim benimle bu kadar alâkadar olmasından dolayı bahtiyarım. Fakat bu alâkadan onu üzmesinden de müteessirim. Kendilerini üzüntüden kurtarmak için ne yapmalıyım?

— Daha geniş bir saraya nakil buyurursanız Emirülmüminin Hz. müsterih olurlar. Çünkü, söylediğim gibi, sizin burada sıkıldığınıza kani bulunuyorlar.

— Ya sıkılmadığımı, bilâkis buradan haz aldığımı söylersem?

— Nezaket gösterdiğinizize bükmederler, fakat kanaatlerini değiştirmezler v...

— Ve üzülmede devam buyururlar, değil mi?

— Tabii!

— Bu üzüntüden kurtulmaları için herhangi şekilde üzüntü kabul etmek te bizim için tabii, değil mi?

—

— Susmayınız Yahya, susmayınız koca Türk l. Zevcimin neşelenmesi için benim neşesizlenmekliğim icap ediyor. Sen de bu keyfiyeti pek tabii buluyorsun.

— Bendeniz görüşlerimi, sezilerimi size söylemeye mecburum. Siz dinlediğinizi yapmakta muhtarsınız.

— İhtiyarına malik olduğumu senden öğrenecek değilim. Nitekim o ihtiyarı kullanmak için de kimseden emir almaya ihtiyaç hissetmiyorum.

Ve sonra ayağa kalkarak haykırdı:

— Buradayım, burada kalacağım. Emirülmüminin Hz. ne böyle söyleyiniz.

O, birdenbire hiddete kapılmıştı. Saraydan çıkarılmak istenmesini, mahut yedi halayığın bir zaferi gibi sayıyordu. Ve bu zaferin bütün halayıklar tarafından alkışlanacağını düşünerek küplere biniyordu. Artık pilânlarını bırakmıştı, intikam emellerini bırakmıştı, bu yeni hakarâttan kurtulmak yolları arıyordu.

Şimdi biraz daha güzelleşmiş ibiydi. Gözlerine başka bir revnak, yanaklarına başka bir renk gelmişti. Tombulluğu bile sanki ziyadeleşmişti.. Yahya, önüne bakar gibi görünerek-gümüş bir sütun halinde çılgın ihtizazlara bürülü bir heyecan abidesine tahavvül ediveren - muhteşem melikeyi inceden inceye süzüyordu. Siyasetin ve memleket idaresinin bütün hurdalarını kavramış olan bu ihtiyar Türk, tahtına nelerden müteessir olduğunu ve olabileceğini bir kere daha temaşa etmiş oluyordu.

Evet. Abbasiler sarayının temeli, ne milyon milyon halkın muhabbetine istinat ediyordu, ne de bilgili bir görüşün kılavuzluğuna. O saray, kadın yüreklerinin bitmez tükenmez meddi cezri

üstüne kurulmuştu ve bu sebeple de daimi sallantılar içinde idi.

Yahya, istediği gün bu sarayı zelzeleye verip devirebileceğini düşündü ve içine bir sıkıntı yayıldı. Çünkü o zelzelenin neticelerinden ürkmüştü. Gözünün önüne yer yer açılmış çukurlar, gir-daplar, uçurumlar geliyordu ve bunların herbirinin içinde kan renkli dereler, seller görüyordu. Binaenaleyh meş'um düşüncesini kafasından atıp çıkarmak ister gibi elini alından geçirdi ve yine kapalı kirpiklerinin bir ucundan Zübeydeyi seyre daldı.

Kadın, haşmetli bir tuğyan içinde yerinden fırlamıştı, odanın içinde dolaşıyordu. Gözlerinde ağlamak ihtiyacı sızlıyordu, dudaklarında inlemek ihtiyacı titriyordu. Fakat vezirin önünde gözyaşı dökmekten, hıçkılmaktan utanıyordu. Aynı zamanda maslahatu şerefli bir neticeye bağlamak için ihtiyar Yahyadan yardım istemeyi kuruyordu. Lâkin bunu da bir küçüklük sayarak yapamıyordu. Yalnız dolaşıyor ve ağa düşen bir ceylan gibi acıklı bir sersemlik taşıyordu.

Nihayet, vaziyetin müşevveş kalamıyacağını hatırladı ve vezirin karşısına dikilerek kollarını kavuşturdu:

— Türk oğlu! - dedi - vazifeni yaptın, cevabımı da aldın. Daha ne duruyorsun?

— Vazifemi ifaya henüz başladım. Bitirmeden nasıl gideyim?

— Daha söyleyecek sözün mü var? Yoksa beni tevkif etmeğe mi memursun?

— Emirülmümininin kudreti benim idrakimin çok fevkindedir. Lâkin o kudretin sizi incitmiye müsait olmadığına da kanaatim vardır. Halife Hazretleri sizi üzmemek değil, üzülmeden kurtarmak istiyorlar. Çok rica ederim, arada bir anlaşamamazlık vukua gelmesin.

Bir İnekçiye Göre Süt Meselesi Nasıl Halledilebilir?

Şehrimiz Belediye mntakası dahilinde günde 35 bin okka inek, 10 bin okka manda sütü ki, cem'an 45 bin okka süt istihsal edilmektedir. Bu miktarın 7 bin okkası yoğurt ve saire şeklinde sarfedilmektedir.

Medeni memleketlerde 700 bin nüfuslu bir şehrin süt ihtiyacı 75 bin okka olduğundan, bu hesaba göre şehrimizin süt ihtiyacı ancak yarı yarıya tatmin edilmektedir. Toptancı süt Tacirleri saf ve susuz sütü esnafa 18 kuruşa vermekte, bu süt iki üç

— Tuhaf konuşuyorsun Yahya, ayağa vurulmak istenilen zincir için gerdanlık tabiri kullanılmaz. Ben koğulmk istenilen bir kadından başka birşey değilim.

— Hayır, efendimiz, hayır, siz, dar bir kafesten geniş bir kafese geçirilmek istenilen çok kıymetli bir kuşsunuz. Emin olunuz ki yeni yuvanızda mes'ut olacaksınız.

— Ben sahibimi yanımda börmek isterim.

— Sahibiniz sizden uzak kalmıyacaktır.

— Yahya, Yahya. Beni aldatma, sonra pişman olursun.

— Sizi aldatmak, teveccühünüzden nefsimi mahrum etmek demektir. Benim böyle feci bir intihara teşebbüs edeceğime nasıl ihtimal verirsiniz?

— Demek ki beni seviyorsun ve bana hürmetin vardır?

— En sadık bir köleniz olduğumu iddia edebilirim.

— O halde doğru söyle, bu saraydan niçin çıkarılmak isteniyorum?

(Arkası var)

Malûllerin İkramiyeleri

Eminönü Askerlik Şubesi Riyasetinden bildirildiğine göre, malûlini askeriye ile şehit yetimlerinin 932 senesi ikramiye kaydına bugünden itibaren başlanılarak 20-3-932 tarihinde kayıt muamemesi hitam bulacağından bu kabil eshabı müracaatin her hafta cumartesi, pazartesi çarşamba, günleri sabahleyin 9,30 dan 12 ye kadar müracaatleri ve on seneliğini almış olan malûller yalnız her hafta salı günleri beş kit'a fotoğrafla ve yetimlerdeki bütün vesaikle müracaat etmeleri lâzımdır.

elden geçtikten sonra, eyice sulanmakta ve 25-30 kuruşa satılmaktadır. Kaymak istihsalı için 100 - 120 derece hararete arz edilen süt vitaminini ve sıhhi has-salarını kaybetmektedir. Piyasaya bunlar sürülmektedir.

Mevcut Silivri yoğurtlarının en eyisi yarı yarıya yağ alınmış koyun sütüne, büsbütün yağ alınmış manda kaymak altlarından yapılmaktadır. Tam yağlı Silivri yoğurdu yoktur. Bize bu malûmatı veren maruf inekçilerden Şevket Beydir ve süt derdinin halli için sütlerin şişe dahilinde kapalı ve etiketli olarak satılmasını tavsiye etmektedir. Bugün İstanbulda 5 bin soyyar sütçü vardır.

Şükran çiftliği sahibi Şevket Bey

GLORYA BU AKŞAM MUSTAFA (HAYAT YOLU)

Birinci Rusça sözlü filmini takdim ediyor

Tamamen Moskova'da çevrilmiş olan bu filmde şimdiki Rusyanın en hakiki tasviri - Mahalli Rus âdetleri - Rus şarkıları vardır. Büyük Amerikalı vazil sahne Cecil B. de Mille bu filmi kopyada görmüş ve "Mustafa", filminin sinemanın en güzel eserlerinden biri olduğunu beyan etmiştir.

AL KAZAR SİNEMASINDA

Meşhur facia artisti CONREID VEIDT'ın birinci Almanca sözlü filmi olan

SON BÖLÜK "13 Kahraman piyadeler"

Aşk, ihtiras, dehşet ve harp filmi.

Biribirini Doğuran İki Kanlı Vak'a

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu, birinci safhadır. İkinci kısma gelince; bundan iki gün evvel Kuyullu köyünde 30-40 kişi cami önünde güneşlerlerken mak-tul Eminin dostlarından ve akrabasından Mehmet Ef. ayağa kalkıyor, tabancasını çekiyor ve Hasan ağanın üzerine ateş ediyor. Vak'a mahallinde bulunan mektep mualliminin ifadesine göre bu ateşe, Mehmet Ef. nin üveyi kardeşi ve ihtiyar heyeti azasından Mehmet, biraderi Ali de iştirak etmiştir.

Yirmi, yirmi beş kurşun atıl-

dıktan sonra fişenkler tükenmiş ve ateş kesilmiştir. Hadise neticesinde altmışlık Hasan ağa sol memesi üzerinden yaralanarak ölmüş, Hüseyin isminde bir sağ omuzundan ve bacaklarından yaralanmış, kapı önünde oynayan dört yaşındaki bir çocuk ta omuzundan yaralanmış ve iki gün sonra vefat etmiştir. Maznunlar yakalanmışlardır. Bunlardan ihtiyar heyeti azasından Mehmet cürmünü itiraf etmiştir. Diğerleri inkâr etmektedirler. *

Şiddetli Bir İtham

"Japonya Muvaffak Olursa Ne Muahede Kalır, Ne De Cemiyeti Akvam!,"

Baş tarafı 1 inci sayfada)

ta oynanmakta olan faciannın vüs'ati anlaşılabilir. Japonya birdenbire bayrağını açtı ve selliseyf etti, şimdi sağa sola, büyük bir cephe üzerinde her tarafa hücum ediyor.

Eğer teşebbüste muvaffak olacak olursa devekuşu gibi gözle-rimizi yummağa lüzum yoktur: Ne Vaşington muahedesi, ne Briyan - Kelloğ, ne Cemiyeti Akvam misakları ve ne de Cemiyeti Akvam vardır. Bu kumarın mev-zuu işte bunlardır,

Japonlar Çinlilerden Çekiniyorlar Gibi

Şanghay 19 — Japon hükümeti, Çin kuvvetlerine vermiye karar verdiği ultimatomu tehir etmek ister gibi görünüyor. Çünkü bu münasebetle 19 uncu Çin Ordusu kumandanile Japon Konsolosunun müzakeresi akim kalmıştır. Konsolos, Jenerale ultimatom vermek üzere kendisile görüşmüş ise de Çin kuvvetlerinin Şanghay etrafından çekilmemek azminde olduklarını görüncü bu ultimatomu her nedense vermemiştir. Diğer taraftan bir anlaşma yapak üzere Japonlarla Çinliler arasında cereyan eden esas müzakere de akim kalmıştır. Çünkü Japonlar Vaşung ve Şapey istihkamlarının hedmini ve Çin ordusunun (20) kilometre uzağa çekilmesini istemiş, Çinliler bu talepleri kabul

etmemişlerdir. Çinin her tarafından Şanghaydaki Çin ordusunu takviye için kuvvetler gönderilmektedir.

İki Üfürükçü Yakalandı

Adana, 17 (A.A.)— Kadımlara aşk muskası yazan iki üfürükçü bugün evlerinde yakalanarak adliyeye verilmiştir. Bu iki üfürükçünün evlerinde kitaplar, muskalar, tesbihler, yılan kemikleri ve daha bazı şeyler bulunmuştur.

Bugün akşam saat 21,30 da

ENİNDE SONUNDA

Komedi
4 perde
L. Verneuil
Tercüme eden:
Bedia M.
Vasfi Rıza
Tenzilatlı halk gececi

Şehzadebaşı
Ferah sinemada
Bu gece halk gececi
Duhuliye 20 kuruş
Komik Dümbüllü İsmail ve Ahmet beyler ilk defa olarak
FERİDİYE BÖLBÖLLERİ
4 perde
Ayrıca M. Anastas balesi ve zengin teferruat

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

Abdülhamidin Korku Ve Dehşetli Vehmine İki Misal

Bir Kış Gecesi, Çatlıyan Şişe Ve Gerili Soba Teli...

NAKILI ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 236 —

15 Kanunvevel 332

İşte, Abdülhamidin hâleti ruhiyesine bir misal daha.

Aldığı aspirinlere rağmen ağrılar hâlâ devam ediyordu. Bugün kendisini tekrar doktor muayene etti. Doktor, muayeneden sonra:

— Kat'i olarak bir şey söylemek için idrarınızın tahlili lâzım. Halbuki tereddüt buyurursunuz.

Dedi. Abdülhamit, adeta yalvarır gibi bir vaziyet alarak:

— Böbreklerimde birşey yok. Yuna eminim. Sizin hazakâtiniz de kâfi. Tahlile hiç lüzum görmüyorum.

Cevabını verdi. Doktor, onu biraz tehdit ile ikna edeceğini zannederek:

— Efendim, idrar muayenesi, her vakit lâzım. Yalnız böbrekler için değil. Vücutta başka birşey olup olmadığını da ancak bu suretle anlayabiliriz. Eğer birşey varsa, ona göre bir rejim tayin ederiz. Böyle, ezbere iş görülmez ki...

Dedi. Abdülhamit, tekrar aynı vaziyeti aldı:

— Rica ederim doktor bey.. Bunu bana teklif etmeyiniz.. İstemiyorum.

Diye, son sözünü söyledi. Doktor, bu inat karşısında müteessir olarak:

— Teklifim, mahzi afiyetiniz için.. Madamki arzu buyurursunuz. Ne yapalım?..

Demekle iktifa etti.

★

Abdülhamit, bugünkü gazetelerde Fransa Başvekili ile Rusya Hariciye nazirinin beyanatını okuduktan sonra:

— Sulh teklifine, (cevabı ret) verecekler.

Dedi. Ve sonra başını ağır ağır iki tarafa sallıyarak, ilâve etti:

— Bu harbin, daha uzun zaman devam edeceği anlaşılıyor. Ne yapacağız bilmem ki.. Eskiden on kuruşa alınan şey, şimdiki kâğıt paralarla yüz kuruşa alınmıyor.

15 Kanunvevel 332

28 " 916

Bu gece Abdülhamit, büyük bir korku geçirdi. Az kalsın, bayılıyordu. Gece soğuk ve her taraf sessizdi. Pembe salonda, sobaya yakın bir yerde Abdülhamit doktor, karşı karşıya oturuyorlardı.

Ortada bir yaldızlı masa vardı. Masanın üstünde adı bir petrol lâmbası yanyor. Bütün salonun zinet ve saltanat taşan renkleri ve yaldızları üzerinde ölgün bir ziya doluyordu. Büyük soba, sessizce yanyor. Dışarda vakit vakit uğulduyan sert bir poyrazın yakıcı soğuşuna karşı odaya tath bir hararet yayıyordu.

Abdülhamit, müteessirdi. Bazı hâdisat onu sinirlendirmişti. Bunu bir ahlâk meselesi olarak telâkki eden Abdülhamit, artık insanlarda vefa ve muhabbet hisleri-

nin zail olduğundan bahsetti.. n sonra; derin derin içini çekti:

— (Saltanat) zamanında, herkes dost görünüyor. Halbuki asıl dostluk, (idbar) devrinde belli oluyor. Benim ne kadar maiyetim vardı.

Fakat hiçbir, (dost) çıkmadı. Bana, neler, ne fenalıklar yapmadılar? Tabii bunları siz bilemezsiniz. Benim şu âbir ömrümde yegâne emelim, milletin saadet ve selâmetini görmek, ona dua etmekten ibarettir. Otuz bu kadar sene bu devlete hizmet ettim. Amma, iyi, amma fena.. Onu tarih tenkit etsin.. Hem Allah biliyor ya...

İşte bakınız, yine otuz milyon liralık bir istikraz aktolunmuş. Gazetelerde okudum. Benim zamandan sonra şimdikiye kadar yapılan istikrazların yekûnuna bakılırsa, yüz milyon lirayı buluyor. Bu kadar borcu, nasıl ödiyeceğiz? Bunu düşünülükçe, dehşet içinde kahyoram. Sonra daha mühim...

Bu anda;

— Çaat...
Diye keskin bir ses işitti. Abdülhamit birdenbire sözünü keserek olduğu yerde sıçradı. Ortadaki masanın üzerinde yanan petrol lâmbasının şısesi oldukça sert bir sesle çatlamıştı.

Abdülhamit, kendini çabuk topladı. Boş bulunup ta sıçramasına bir korku manası verilmek için vaziyetini tebdil edip masaya doğru eğilerek:

— Galiba şişe ıslaktı. Onun için çatladı.

Dedi ve bu sözlerle geçirdiği korkunun helecannı örtmek istedi.

Bu hâdisa geçti. Abdülhamit, yine muhtelif mevzular üzerinde sözlerine devam ediyordu. Birdenbire pencerenin dışında, soba borusunun olduğu yerde madeni bir cismin bir yere şiddetle çarpmasını andıran bir gürültü hâsıl oldu.

Abdülhamit, birdenbire olduğu yerde doğruldu. Bütün vücudundan bir elektrik cereyanı geçer gibi sarsılarak gözleri o noktaya çevrilirken, yüksek bir sesle:

— Kimdir?..

Diye sordu.. Ses kesilmişti. Rüzgâr, sert temsallerle pencere- lere çarpıyor, sinirler üzerinde ürpertici bir his yaratıyordu. Doktor, Abdülhamidin fena halde şüphelendiğini ve çok korkulu sahiyeler geçirdiğini anhyarak ayağa kalktı:

— Müsterih olunuz efendim.. Soba borusu ısınmış. Hariçteki seğuk havanın tesiriyle boruya merbut olan tel gerildi. Bu gürültü husule geldi. Emin olunuz ki başka bir şey değildir.

Dedi. Fakat bu cevap, Abdülhamidi tatmin etmemişti. Onun gözleri daha hala o noktaya sapsanmış olarak duruyor ve o noktada kendisini öldürmek isteyen bir düşmanın hayalini görmiye çalışıyordu.

Doktor, onu tamamen temin için pencere tarafına yürüdü.

Abdülhamit te derhal yerinden kalkarak ve doktoru adeta siper alarak onu takip etti. Doktor, pencerenden önünde durup hertarafa bakarken, Abdülhamit te onun omuz başından aynı surette etrafı muayene ediyordu.

Doktor, olduğu yerde geri döndü. Rengi solmuş, vücudu ürpermiş bir halde helecanlar geçiren Abdülhamide:

— Kat'iyyen müsterih olunuz efendim. Hariçte hiçbir şey yok.

Ddedi. O zaman Abdülhamit bütün bu korkusundan hak kazanmak için acı bir tebessümle mukabele etti:

— Beni mazur görünüz doktor bey.. Bizim Hanedan tarihimiz, pek çirkin.. Pek fecidir.

Dedi.

(Arkası var)

Sinema Ve Tiyatrolar

ALKAZAR	— Son bölük
ALEMDAR	— Dreyfus
ARTISTIK	— Vicedan azabı
A S R I	— Cambazhan çocuğu
FLHAMRA	— Kongre eğleniyor
ETUV AL	— Göi Cehennem
GLORYA	— Mustafa
HİLAL	— Kanlı venedik
KEMAL B.	— Geca sevdaları
MAJİK	— Alev şarkısı
MELEK	— Kongre eğleniyor
MILLİ	— Dul Nisanlı
OPERA	— Aya Aşık
ŞİK	— Yankı kalpler
Kadıköy Sireyya	— Amerikalı bahçeler
ÜSKÜDAR HALE	— Kanlı pusu

Resminizi Bize Gönderiniz,

Size Tabiatınızı Söylüelim...

MUSTAFA B. ; Müstağni ve kısmen mağrurdur. Fiil ve hareketleri e müdahale edilmesini ve başkalarına hesap vermesini istemez. Herşeyi kolay kolay beğenmez bazen müşkülpesent olur. Tahakküme, suumameleye tahammül edemez, mukabeleye mütemayildir. Menfaatlerini yalnız nefesine hasretmez. Başkalarını da istifade ettirmek ister.

RAHMİ B. ; Arkadaşperverdir. Dürüst hareketlerden hoşlanır, muamelesinde bile ve riya yoktur. Yaratıcı, girgin ve azimkardır. Teşvik ve teşcie uysallık gösterir. Tamik etmeden zevahire hükmeder çabuk parlar cömertliğe mütemayildir.

Fotoğraf Tahlil Kuponunu
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

BİZİM

DAKTILO

Bugünün Romanı

22

Yazan: Z. Şakir

17 Ağustos 918

Mühendis Salim Beyle annem konuşurken, ben de kapıdan dinliyordum.

Annem, bu parlak izdivaç teklifini büyük bir soğukkanlılıkla karşılamıştı. Hatta, onun vaziyetinde, bu işin ciddiyetinde emin olamadığına delâlet eden bir hal de vardı. Mühendis Salim Beyi tamamen dinledikten sonra, tecrübekâr ve endişeli bir sesle sordu:

— Peki Salim Bey.. acaba bu adam evli değil mi?.. Malûm ya, taşralıların ekserisi İstanbula gelirken karılarını memleketlerinde bırakırlar, kendilerini bekar olarak tanıtır. Sakın böyle bir şey olmasın?..

Annemin bu sualini pek beğendim. Bu parlak mesele karşısında tamamen gözlerim kamaştığı için bu mühim noktayı görmemiştim. Salim Bey, buna cevap verdi:

— Evet.. Bu, benim aklıma geldi. Sordum. Filhakika evli imiş. Fakat çocuğu olmadığı için kadını terketmiş.

— Buna nasıl emin olmalı?.. — Kendisi bana yeminlerle temin etti.

Annemin yüzünü göremediğim için bu cevaba karşı nasıl bir vaziyet aldığımı bilmiyorum. Yalnız, uzunca bir sükûttan sonra annem içini çekerek:

— Pekâlâ Salim Bey.. kısmetse ne diyelim?.. Demekle iktifa etti.

19 Ağustos 918

Üç gündenberi Fahir B. âdetta benden kaçıyor. Bu sabah yazıhaneye biraz geç gelmiştim. Bir aralık Hasan bir iş için odama geldi. Lâf olsun diye;

— Ne var, ne yok Hasan? Dedim. Hasan bana mühim bir havadis verdi. Sabahleyin Vedat, erken gelmiş. Fahirin gelmesini beklemiş. o gelir gelmez odasına çağırılmış. Evvelâ, sessizce konuşurlarken birdenbire sesleri yükselmiş. Fena halde kavga etmişler. Fahir odasına geçmiş. Vedat ta çantasını koltuğunun altına kıştırarak çıkıp gitmiş.

★

Öğleye doğru, beni Sait Bey çağırdı. Gülerken bir kâğıt uzattı. Kâğıdı aldım. Evvelâ imzaya baktım; Vedat..

Vedat, (bazı esbap dolayısıyla artık işine devam edemeyeceğinden) bahsederek istifa ediyor, on sekiz günlük alacağının da (atideki adrese gönderilmesi) ni (talep eyiliyor) du.

Kâğıdı okuduktan sonra Sait Beyin yüzüne baktım;

— Bu adam sadece istifa etmiyor.. Adeta meydan okuyor. Dedim. Sait Bey, o daimi tebessümüle cevap verdi:

— Kendiliğinden defolup gitti ya, sen ona bak.. Şükür Allaha nemiz var ki, meydan okuyup ta bizi korkutacak.

Sait Beye hak verdim ve, bu hasut herifin muhitimizden uzaklaşmasına memnun olarak odama avdet ettim.

★

Akşam yazıhaneden çıktım.

(Arkası var)

Bahçekapıda fırının köşesini dönerken, omuzbaşımın bir ses geldi;

— Kevser Hanım.. bir iki dakika sizinle görüşebilir miyim? Başım çevirir çevirmez Fahirle karşılaştım. Her zamanki gibi güler yüzle;

— A.. siz misiniz Fahir Bey. Vallahi, birdenbire korktum. Buyurunuz.. Hem, sormak ayıp olmasın amma, niçin öyle resmi bir vaziyettesiniz?

Fahir, dokunsam ağhyacak bir halde idi. Sesi titriyerek cevap verdi:

— Şüpesiz değil mi Kevser Hanım, Patronumuzun zevcesine lâıyk olduğu hürmeti göstermiye şimdiden alışahm.

Bu seste, bu söyleyişte okadar derin bir sitem, okadar acı bir mana vardı ki buna birdenbire mukabele edemedim.. Fahir, Topkapı tramvaylarının durduğu taraftı gösterdi:

— İsterseniz, şu taraftan gidelim. Daha tenhadır.

Dedi. Hiçbir şey söylemeden muvafakat ettim. (Liman Han) nun önüne gelinceye kadar ikimiz de bir şey söylememistik. Nihayet, sabredemiyerek sordum; — Görüşeceğimiz şeyi bekliyorum Fahir Bey.

Fahir inler gibi bir sesle cevap verdi;

— Buna, nasıl başhyacağımı düşünüyorum Kevser Hanım.

— Ay, bu kadar mühim mi Fahir Bey?

Fahir, sendeler gibi bir an durdu ve sonra, başını gerek müzarip ve helecanlı bir ifade ile sözüne devam etti.

— Sizin için belki mühim olmayabilir Kevser Hanım. Fakat benim için çok mühim.. Pekçok mühim.. Bunu, bizzat sizin ağzından işitmek istiyorum, rica ederim, söyleyiniz, hakikaten Sait Beye varıyor musunuz?..

Göz ucüle baktım. Fahir şaka götürecekti bir vaziyette değildi. Kalbinde hissettiği acı şüpesiz pek büyüktü. Ona dürüst davranmanın en doğru bir hareket olacağına hükmederek cevap verdim:

— Fahir Bey, sizi temin ederim ki bu izdivaç, tarafımdan tasarlanmış birşey değildir.

Bu teklif vukubuluncaya kadar Sait Beyi bir patron tanıdım. Şaşıtme bir kız olmadığımı zannedersen herkesten evvel siz kabul edersiniz. Eğer canım şununla, bununla eğlenmek isteseydi, herhalde daha derli toplu şahıslar arardım. Sait Beyin servetine tama ederek bir vurgun vurmaya da aklımdan geçirmedim.

Vakiâ ben fakir bir ailenin, fakir bir kızyım. Fakat para hatırı için bir erkeği baştan çıkaracak kadar düşük ve süfli ruhlu değilim. Sizi yemin ederim ki, Fahir Bey, Sait Beyle tanıştığım gündenberi ona en küçük bir imit vermek şu tarafa dursun, bilakis mümkün olduğu kadar onun arzularını kırarak surette hareket ettim. Çünkü, bu adamın amiyane bir iştiha ile başlayan hislerinin nihayet böyle bir sahaya girebileceğini, hiçbir zaman aklımdan geçirmemişim. Bu iş bana, taliimin bir emrivakii oldu. Buna ne diyebilirim?..

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

- 92 -

Yazan: Eml Ludov

- Kızım Doktor: Semi Ekreme -

Harp Meselesinde En Çok Yalanı Berhtold İrtikâp Etmiştir

Bu meyanda en çok yalanı Berhtold irtikâp etmiştir. Kırmızı kitabına Avusturyalılar aleyhinde tellâki edilecek 69 vesikayı dercettirmek üzere tam altı ay beklemiştir. Halbuki dört sene sonra ihtilâl bunların adedini 382 ye iblâğ ederek zeyl ve mütemmim olarak neşretmiştir. Harbin mesuliyetini tevcih hususunda en mühim menabi bunlardır.

Berhtold'un 69 vesikasından 9 unu kontrol kabil değildir. Geriye kalanlardan on üç tanesi üzerinde tahrif yapmak kabil değildi, çünkü onların metni diğer devletlerce de malûm idi. 10 u doğru olarak geçmiştir. 38 i tahrif olunabilirdi ve tahrif olunmuştur.

Birkaç misal:

Altıncı numara, Belgratta Avusturya sefirinden:

"Zaman müsaittir [harbe]. Dahilî ve haricî siyasi vaziyet te müsait fırsatlar vermekte ve bunlar devrimizde ağılebi ihtimal son bulunmaktadır." Bu cümle vazihan tahrifi mutazammundur ve çıkarılmıştır.

Ültimatoma ve tetümmesine iki gün evvelki tarih konmuştu, Cf. Berlin

Pariste' Biyenvönlü-Marten tarafından Avusturyaya müsait olarak yapılan mülahazalar arasında - vesika numarası 11 - şu kalî cümle kaldırılmıştır;

"Bu zatın - Adliye Nazırının - haricî siyaseti sevk ve idarede tabiatile hiçbir nüfuzu yoktur."

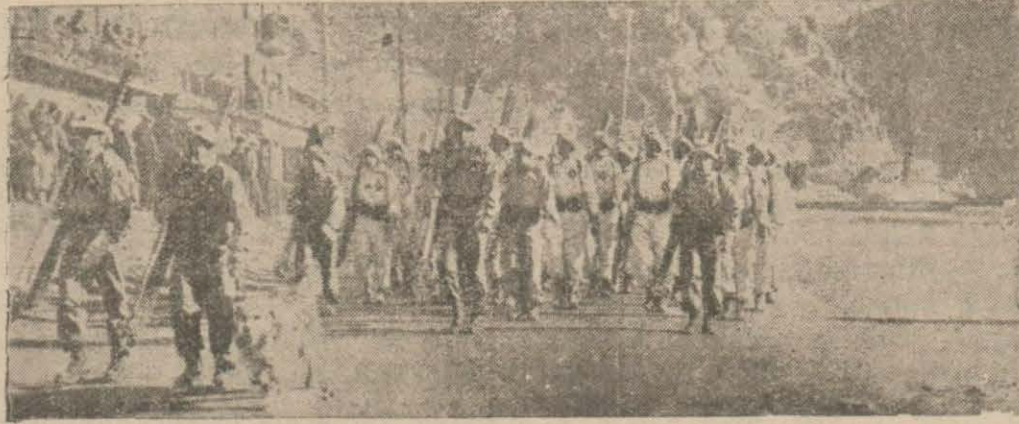
13 numaralı vesikada: Rusya'nın ültimatoma müteallik olan Paris kabinesinin tahriri kaldırılmıştır.

23 ve 24 numaralı vesikalarda Sırp seferberliği öyle bir surette tanzim edilmiştir ki Avusturyanın münasebatını katetmesine Sırbistanın seferberlik ilân etmesi sebep olmuştur zehabını verir, halbuki hakikat berakistir.

28 numaralı vesika ki Petresburgtan çekilen bir telgrafname dir, bunda Alman ataşemiliterinin şehadetine mütedair olup âzim bir ehemmiyeti haiz olan son kısmı tayyolunmuştur; orada şu cümleler bulunacaktı:

Büyük bir asabiyet, büyük bir endişe gördüm. Samimî bir surette sulh istedikleri zannındayım, haleti fikriyelerinin farik alâmeti şudur; Almanyadan, haşmetmeabın müdahalesinden ümit vardılar."

Sazanof'un sulhververane müteaddit teklifleri, meselâ İtalya kiralının, yani hasmının müdahalesine müteallik ayın 27 tarihli teklifi 31 numaralı vesikadan çıkarılmıştır.

Karlı bir havada cepheye gollanan kızaklı bir kıta

Berhtold Berlindeki sefirine hiçbir arazi fethi mutasavver olmadığını beyan hususunda verdiği salâhiyetlerin - vesika, numarası 32 - aslında mevcut şu en canlı nokta kitaba geçirilmemiştir; "Kat'i bir taahhüde girmeksizin -

38 numaralı vesikadan Sir-Edvar Grey'in sulha taraftar olduğunu gösteren iki fıkra tayyedilmiştir.

Berline çekilen bir telgrafatta - numara 42 - Ceneral Hoçendorff'in ismi kaldırılmıştır. Çünkü bu telgraf ayın 18 inde çekilmişti, binaenaleyh Rus seferberliğinden mukaddemdir. Halbuki bu telgrafta şu ibare vardır: Avusturya ve - vaziyetin heyeti mecmuası malûm olması itibile - Almanyanın serian her türlü hazırlıkları yapmaları isteniyordu.

Kont Szögyeni nin 28 tarihli müz'ic telgrafından ise eser yoktur; çünkü onda "Berlin İngilterenin tavassutunu reddediyor, bunu Viyanaya göndermesi şekle ait bir iştir," deniliyordu.

İngilterenin tehdidine dair Berhtold 28 tarihinde yaptığı ihbara müteallik 44 numaralı vesika da tahrif edildi. Aynı suretle 47 numaralı vesikada da sekiz tahrif vardır; bu vesika Avusturyanın Petresburg sefaretinden gönderilmiş bir tel-

graftır. Bu telgrafta Belgradın topa tutulmasının Sazanof üzerinde yaptığı tasir ile bu topa tutmak neticesinde tevessül olunan Rus seferberliğinin tecavüzü bir maksada müstenit olmadığına dair verilmiş olan teminat vesikadan tayyedilmiştir. Bundan başka 56 numaralı vesikadan da Sazanofun seferberlik henüz harbe müncer bulunmadığına ve mükâlemenin ciddi surette telâkkisi üzerine artık hafiflik hissettiğine dair olan beyanati tayyedilmiştir.

Ağustosun üçünde Alman hükümeti Rayıştağa yedi kıta melfule beraber 30 fıkradan mürekkep bir muhtıra vermiştir. Halbuki 1919 da Alman ihtilâl hükümeti hakiki Alman vesikalarını neşrettiği zaman o tarihte 700 ü mütecevaz vesika bulunduğu sabit olmuştur. 7 kıta melfufu bir tarafa olarak 30 fıkrayı tetkik edince görülüyor ki o 7 melfuf tahrifi kabil olmayan, çünkü hasımlarca malûm olan hâdisata taallük eder. Geriye evrakı müsbiteye müstenit olmayarak bahsolunan 23 hâdiseler kalır ki bunları tahrif kabildir. Nitekim bunların içinden 18 i hükümet tarafından tahrif edilmiştir. Bu tahrif olunan yerler Almanyayı harp mesuliyetine sokacak olan noktalar. Şu halde bunları halktan saklamak bedihi olan bir maksada müstenittir.

(Arkası var)

Gülhane Hastanesinde Meccanî Muayene Günleri

Gülhane hastanesinde meccanî muayeneler için bir liste hazırlanmıştır. Listeyi aynen yazıyoruz:

Hastalıklar	Muallimlerin İsimleri
Cilt Hastalıkları	Muallim Talât Bey
Cumartesi: Kulak, boğaz, burun hastalıkları	Muallim Sani Yaver Bey
İdrar yolu hastalıkları	Muallim Fuat Kâmil Bey
Göz hastalıkları	Muallim Niyazi İsmet Bey
Pazar: Dahilî hastalıkları	Muallim Abdülkadir Bey
Aktif ve sinir hastalıkları	Muallim Nazım Şakir Bey
Hariciye hastalıkları	Muallim Murat B.
Pazartesi: Kulak boğaz burun has. Masaj ve tedavi mihaniki	Muallim Sani Yaver B.
	Muallim Şemsettin B.
Kadın ve doğum hastalıkları	Muallim Refik Münir Bey
Salı: Dahilî hastalıkları	Muallim Süreyya Hidayet B.
İdrar yolu hastalıkları	Muallim Fuat Kâmil Bey
Akl ve sinir hastalıkları	Muallim Nazım Şakir B.
Röntgen muayenesi	" Şükrü Emin B.
Çarşamba: Göz hastalıkları	Muallim Niyazi İsmet B.
Cilt hastalıkları	Muallim Talât B.
Masaj ve tedavi mihaniki	Muallim Şemsettin B.
Perşembe: Hariciye hastalıkları	" M. Kemal Bey
Kadın ve doğum hastalıkları	" Refik Münir Bey

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: L. Pirandello

Tercüme eden: Ş. Talip

Giacomino, İyi Düşün!

- 3 -

Profesör Toti küçük ve mütevazı misafir odasına alınıyor, oturuyor, Nini'yi bacaklarının arasına alıyor ve, kız kardeşi Giacomino'yu ikna edinceye kadar burada bir müddet beklemeye katlanıyor.

Üzerinde bazı küçük porselen bibloların parıldadığı bir konsola doğru gitmek isteyen küçük çocuğa arada sırada sesleniyor: Yoo.. buraya gel, Nini.. uslu otur bakayım; ve kenisi hiç farkına varmadan evinde bu kadar mühim ne gibi bir vak'anın cereyan edebileceği düşüncesiyle zihnini yoruyor. Maddalenina okadar iyi bir kadındır ki.. Giacomino'nun hemşiresini de bu kadar mühim bir surette müteessir edebilmek için onun ne gibi bir fenalık yapmış olabileceğini düşünüyor.

Şimdiye kadar bu meseleyi geçici bir buhrandan ibaret zanneden Profesör Toti şimdi ciddiyetle düşünmeye ve endişe etmeye başlıyor.

Oh! İşte nihayet Giacomino geliyor! Aman Yarabbi, ne kadar bozulmuş bir çehre! Ne şaşkın ve çılgın bir hal! Fakat? Oh, bu fazla: Kollarını açarak ve "Giami! Giami!" diye ona doğru koşan küçüğü soğuk ve sert bir hareketle itiyor!

Profesör Toti bu hareketten pek müteessir, ağır bir vaziyetle bağırıyor: Giacomino.

O, ihtiyarın gözlerine bakmaktan çekinerek, süratle soruyor:

— Bana söyleyecek neniz var, profesör? Kendimi okadar iyi hissetmiyorum... Yatakta idim... Kimse ile konuşacak ve görüşecek bir vaziyette değilim...

— Fakat, çocuk?!

Giacomino "—Evet..." diyor, ve eğilip çocuğu öpüyor.

Bu buse üzerine evvelki teessürü biraz geçmiş olan profesör Toti soruyor: Rahatsız mısın? Zaten buna ihtimal veriyordum. Ve buraya da bunun için geldim. Başın, değil mi? Otur, otur... Konuşalım. Buraya gel, Nini... Görmüyor musun, "Giami, nin "buası," var. Evet yavrum, "bua," sı var... Buraya gel; zavallı "Giami,".. Uslu otur bakayım; şimdi gideriz, diyor. Sonra Giacomino'ya dönerek: — Sana sormak istiyordum; Ziraat Bankası müdürü sana birşey söyledi mi?

Giacomino daha ziyade sıkırlak: — Hayır, niçin? diyor.

Profesör gizli bir tebessümle cevap veriyor: — Çünkü dün ona senden bahsettim. Aylığın o kadar dolgun değil, oğlum. Binaenaleyh benim bir tavsiyemin...

Giacomino sandalyenin üzerinde kıvrılıyor, tırnaklarını etine batıracak kadar avuçlarını sıkıyor:

— Profesör, teşekkürler ederim, diyor; fakat size çok rica ederim, lütfen, artık benim için rahatsız olmayın!

Profesör Toti, evvelki tebesüm henüz dudaklarında, cevap veriyor:

— Ah öyle mi? Aferin! Artık efendimizin hiç kimseye ihtiyacı yok, değil mi? Fakat şayet ben bu iyiliği sırf kendi arzumu yapacak olursam? Oğlum, artık

seninle alâkadar olmayıp ta kiminle alâkadar olayım? Giacomino, artık ihtiyarım! İhtiyarların haris olmamalarına dikkat! edelim! İhtiyarların, benim gibi hayatında bir mevki sahibi oluncuya kadar çok zahmet çekmiş olan ihtiyarların, senin gibi iyiliğe müstahak gençlerin hayatta kendi vasıtaları ile ilerlediklerini görmek, hoşlarına gider; o ihtiyarlar bunların neşelerinden, ümitlerinden, cemiyete yavaş yavaş kazandıkları mevki-den, hep zevkâlırlar. Bana gelince, senin için.. bunu sen de biliyorsun... Ben seni kendi evladım gibi seviyorum... Ne o? Ağlıyor musun?..

Giacomino yüzünü ellerile saklıyor, mâni olmağa çalıştığı bir ağlamanın tesirile titriyor.

Nini ona korku ve hayretle bakıyor, sonra, profesöre döner: — Giami, bua... - Diyor.

Profesör ayağa kalkıyor ve elini Giacomino'nun omuzuna koyacak oluyor; fakat o, bu temas-tan çekiniyormuş gibi, birdenbire yerinden fırlıyor, anı bir kararın tesiri altında bozulmuş benzeyen ve ellerile sakladığı yüzünü açıyor; ve nevidane haykırıyor:

— Yanıma yaklaşmayın! Profesör, gidiniz, çok rica ederim, gidiniz. Siz beni bir cehennem azabı altında inletiyorsunuz. Ben sizin bütün bu şefkatinize müstehak değilim ve onu istemiyorum.. Allah aşkına gidin, çocuğu da beraber götürün ve benim hayatta olduğumu unutun!.

Profesör Toti büyük bir şaşkınlıkla soruyor:

— Fakat niçin?

Giacomino cevap veriyor: — Söyliyeyim: Ben nişanlandım, profesör! Anladınız mı? Nişanlıyım!

Profesör Toti, başına bir darbe yemiş gibi sendeliyor; ellerini kaldırıyor; kekeliyor:

— Sen? Ni... Nişanlı?

Giacomino: — Evet, diyor; şu halde artık yeter... Artık yeter! Anlamalıyız ki sizi artık burada göremem.

Profesör Toti boğuk bir sesle soruyor:

— Beni kovuyor musun?

Giacomino, müteessir, derhal: — Hayır! Diyor; fakat, sizin gitmeniz.. Profesör.. Sizin gitmeniz iyi olacak..

Gitmek mi? Profesör sandalyenin üstüne yıkılıyor.. Ayaklarının kesildiğini hissediyor. Başını ellerinin arasına alıyor ve inliyor.

— Ah yarabbi! Ah ne felâket! Bunun için ha? Ah zavallı ben! Zavallı ben! Fakat ne zaman? Nasıl? Hiç birşey söylemeden? Kiminle nişanlandın?

Giacomino: Burada nişanlandım, profesör... Diyor; epey oldu.. Benim gibi fakir ve yetim bir kızla... Hemşiremin bir arkadaşı...

Profesör Toti, gözleri sönük, ağzı açık, alık alık ona bakıyor, konuşacak sesi kendinde bulamıyor.

— Ve... ve... Her şey... Böyle mi bırakılır? Artık hiçbir şey düşünülmez... Hiçbir şey nazarı itibara alınmaz, öyle mi?

(Arkası var)

Bir Ölüünün Hatura Defterinden :

HAINLERİN İÇ YÜZÜ

Muharriri:

**

Yüz Ellilikler Nasıl Gittiler, Ne Yaptılar**İTİLÂFÇILAR HOCA VASFİYE NİÇİN
"MANAHNÜ FİHİ," DİYORLARDI**

— 10 —

Koğuştaki bir sürü itilâfçı daha vardı. Bunlar, kerevetlerin üzerine gelişi güzel sıralanmışlardı. Dörtte üçü meçhul kelimesile de ifade olunamayacak kadar hüviyetsiz avarelerden ibaret olan bu kalabalığın içinde Şebn Karamhisar sabık meb'usu Feyzi, esbak vilâyet tercümanlarından İdris Fuat, Miralay Sadık Sabri ve Nasuhi, Kaymakam Nuh, polis merkez memurlarından Mazlûm ve Namık, şeyh Recep tanımlılabiliyordu.

Pehlivan Kadri, kendi gelişlerinin koğuştaki umumî bir memnuniyetsizlik uyandırdığını farkında olmadı. Koşa koşa yürüdü, Feyzi efendinin elini öptü, öbürlerine bir merhaba savurdu ve hıncını dökmek için eline geçen fırsatı kaçırmıyarak arkadan gelenleri gösterdi.

— İşte size, bize yol gösterip te burnumuzu çirkefe sokan muhterem kargalar! Başta mantık budalası Mustafa Sabri, işkembeikübra tekkesi şeyhi Zeynelâbidin, duvar arslanı Süleyman Şefik, "seddi meclis" şampiyonu Mustafa Natık, ümmî alim Şaban ağa, manahnüfihimiz Vasfi hoca...

Taş kışla misafirleri, hemen ekseriyetle, bu tahkiramiz prezantasyonu alkışlıyorlardı. Onların herbiri, daha dün kadar, bu hocaların ve bu duvar aslanlarının ellerini, eteklerini öpüyorlardı, kendilerinden lütuf bekliyorlardı. Mustafa Sabri, onlar için, bir mantık üstadı, bir belâgat timsali idi. Konyalı Zeynelâbidinin stürmeli kirpiklerinde binbir kerametle titrediğini seziyorlardı. Süleyman Şefik, orta mikyasta bir Sezar demektir. Şimdi, başlarına gelen felâketten o adamları mes'ul tuttıkları, daha doğrusu onlardan birşey almak ve koparmak ümidi kalmadığı için istihzadan çekinmiyorlardı.

Hele Kadri'nin "seddi meclis" şampiyonu diye gösterdiği Mustafa Natık "Paşayı", - natık yerine nahik kelimesini kullanmak, yani anıran eşek yerine koymak derecelerinde ileri gidecek - tahkir ediyorlardı. O, İstanbuldaki son meb'usan meclisini kapiyan adamdı. Vahidettin'in feshini emrettiği meclisi, bu sersem herif "set" etmekle iftihar ederdi. Hizmetinin mükâfatını şimdi arkadaşlarından topluyordu ve ciğeri iki para etmez bir sürü hızla ağzından: "Gel bakalım şampiyon. Natık mısın, nahik mısın, görelim?" Nidalare ile hakaret görüyordu.

Kadri'nin "manahnü fihimiz," dediği Vasfi Hoca da aynı suretle alkışlanıyordu. O tabir,

Nikûbet düşkünleri birbirine isimler takmışlardı: Mustafa Natık "Seddi meclis şampiyonu," Zeynelâbidine "İşkembeikübra tekkesi şeyhi," Şaban Ağaya "Ümmî âlim," Mustafa Sabriye "Mantık yuvası," diyorlardı.

bütün itilâfçılara komik bir hatura ilham ettiği için alkışlara, kahkahalara da karışıyordu. Hemen herkes, sabık Adliye nazırı Vasfi Mollanın Kartal kadısı iken bir fırıncıdan rüşvet almak için yaptığı teşebbüsü hatırlamıştı. Molla, o fırıncı ile bilvasta uyuştuktan sonra takarrür ettirilen rüşveti almak ümidile yüzyüze gelmişti. Fakat herif, para bahsini bir türlü açtırmıyordu, boyuna havayıttan konuşuyordu. Vasfi Molla, bütün bu sözlerle "Evet, azizim, öyledir!" diye kısa bir cevap verdikten sonra "gelelim manahnü fihimiz!" mukaddemesile bahsi rüşvete intikal ettirmeye savaşıyordu. Neticede fırıncı daha kurnaz çıkmıştı ve bu "manahnü fihim," açılmasına meydan vermemiştiler.

İşte Hürriyet ve İtilâf fırkasının Kadıktan Adliye nazırlığına geçirdiği Molla Vasfinin yine o furka erkân ve efradı tarafından "manahnü fih," lâkabı ile anılmasının sebebi bu rüşvet meselesi idi. Şimdi de aynı meseleyi hatırlıyorlar ve herifi maskaraya çeviriyorlardı.

Sefarethaneden gelenler ve bilhassa kodamanlar, bu tesadüften ve bu karşılaşmaktan memnun değillerdi. Lâkin pişkin davranmaktan başka da çare bulamıyorlardı. Bir Şeyhülislâm, bir Harbiye nazırı vekarı takınmak ellerinden gelemiyordu. Zira yıllardanberi kendilerinden kuvvet aldıkları, yahut kuvvet almış gördükleri bu adamların yürekleri gibi ağızlarının da bozuk olduğunu biliyorlardı. Bir söyleseler, on işiteceklerdi. Esasen vaziyet te münakaşaya müsait değildi. Hepsini bir çuvalda, hepsi bir çöplükte ve hepsi bir lâğımda bulunuyorlardı. Derece farkı, bilgi farkı, şeref (!) farkı aralarında mevzubahis olamazdı.

Gelenler, bu hakikati bütün çıplaklığı ile idrak ettikleri için gülyüz gösterdiler, dostların lâtife ettiklerini söyleyerek kızgın görünmekten uzak kaldılar ve birer birer kerevetlere yerleştiler!

Büyük koğuştaki iyi istif edilmiş bir sardalye fişısını andırıyordu, ufunetli bir karışıklık gösteriyordu. Aynı zamanda uğultu içinde idi. Her kafadan bir ses çıkıyordu ve dil gürültüsüne el şamatası da karışıyordu.

Yalnız Rıza Tevfik, bu manzaradan memnun değildi. O, siyasi adamların (!) ağır olmasını zaruri buluyordu. Halbuki koğuştaki ağırlıktan eser yoktu. Pehlivan Kadri, çoktan ceketini, yeleşini atmıştı, rakıslığı cebri bir uyku ile telâfi için pantolonunu çıkarmaya hazırlanıyordu. Refi Cevat, bilinmez neresinden, bir deste iskambil kâğıdı çıkararak İdris Fuada "kılıç," oynamayı teklif ediyor ve teklifini kabul ettirmek için de bağıra bağırarak galiz ısrarlarda bulunuyordu. Sabık Divanı harp azasından Nuh Bey, başını Süleyman Şefik'in omuzuna dayıyarak esniyordu. Bu baş, çok kirli idi, Süleyman Şefik'i kaşıdırıyordu. Miralay Sadık Sabri, adaşı olan öbür Sadık Beyin önüne oturup yüz paralık bir deftere bazı müessir dualar kaydediyordu. Onların ikisi de derviş doğmuş, derviş yaşamış adamlardı. Sığındıkları yerde de mesleklerine sadık kalıyorlardı, mütemadiyen okuyup üfürüyorlardı.

(Arkası var)

Hergün

*İhtikârla
Mücadeleyi
Biz Yapacağız!*

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

derhal bir protesto çektim ve şu açılmazsa yirmi dört saat zarfında mahkemeye gidip dava açacağımı bildirdim. Protestonun tebliğinden bir saat sonra evimin suyu açılmıştı. Ve o gün, bugün şirket, benden bu (30) kuruşu istemedi. Fakat ben de bu (30) kuruş için (560) kuruş masrafa katlanmıştım.

Demek ki hak istenirse alınır ve istemiyen için hak yoktur.

**Türk Başpehlivanı
Meydan Okuyor**

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Bileğimin hakkile kazandığım mevkidenden beni düşürmek isteyenleri er meydanında mahcup çıkarmak için şükür ki sağım ve hâlâ Türkiye başpehlivanıyım. Şarlatanlığa kaymet vermeyen bir san'at varsa o da pehlivanlıktır. Halep orada ise arşın buradadır. Galata Osmanlı Bankasındaki Cemal Beyi hakem tayin ediyorum. Kurban bayramında Hilâliahmer Cemiyeti tarafından tertip olunacak müsabakalara girecek kadar kendinden emin olanlar Cemal Beye bu arzusunu bildirsinter. Klübe girmedim için şöhret ve hayriyetimle oynayan bu efendilerin bu müsabakada seyirciler arasında bulunmalarını rica ederim..

**Bu Akşam Radyoda Neler
Dinliyeceksiniz****20 Şubat 932 Cumartesi**

Istanbul— (1200 metre, 5 kilovat)
18 gramofon, 19 birinci kısım alaturka saz, 20 gramofon Ajans, 21 ikinci kısım alaturka 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat)
20,15 halk gecesi, 22,20 Berlin operasından nakil.

Brüna — (341 metre, 36 kilovat)
19 Çek istasyonlarından nakil.

Mühlaker— (360 metre, 75 kilovat)
20,05 Frieburg musiki salonundan naklen konser.

Bükreş — (399 metre, 16 kilovat)
20 cazbant.

Belgrat— (429 metre, 2,5 kilovat)

20 komedi, 21,15 şarkı.
Roma — (441 metre 75 kilovat)
20 gramofon, 21 operadan nakil.

Prag — (488 metre, 120 kilovat)
20 konser.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat)
20 Berlin operasından naklen König Lear operası 22,20 Krol tiyatrosundan naklen Solist konseri.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat)
19,45 salon orkestrası, 20,45 stüdyo da komedi

Varşova — (1411 metre, 158 kilovat)
20,15 hafif konser, 21,55 bir Amerikan hikâyesi.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat)
20 Münih'ten naklen konser, 22,30 operada balo.

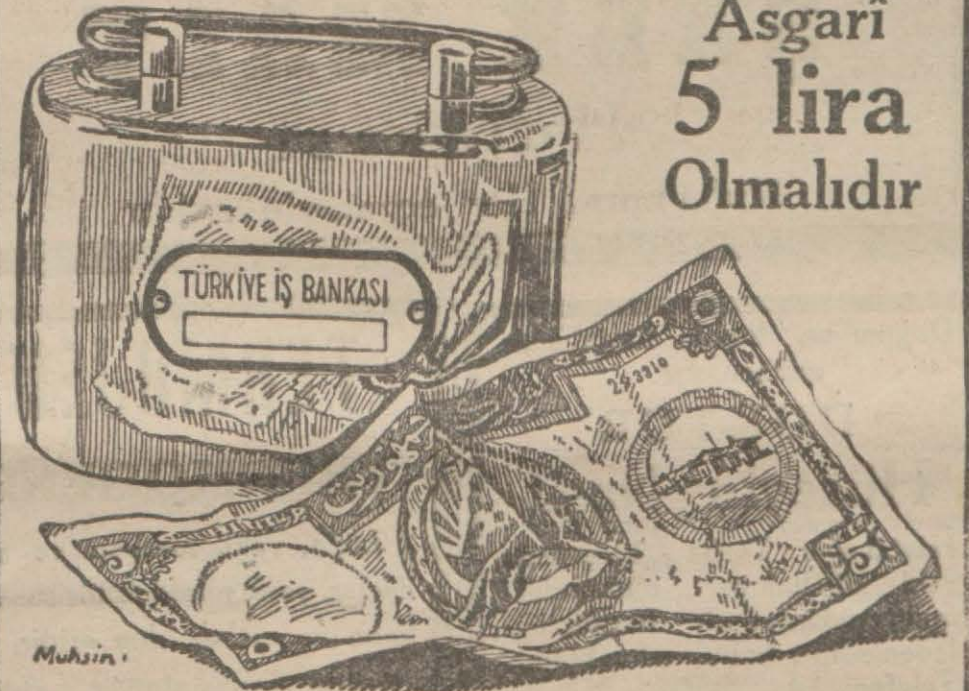
Dikkat:

Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatî Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Kumbara Sahipleri

1 Mart tarihine kadar tevdiatınız yekûnu:

**Asgarî
5 lira
Olmalıdır**

**Asgarî 5 lira tevdiatı olan
Bütün kumbara sahipleri
2500 lira mükâfatlı
1 Nisan kur'asına iştirak edecektir**

Türkiye İş Bankası**Şayanı dikkat
bir teklif**

Yalnız 75 kuruş gönderiniz. Mukabilinde Reiscümhur Hz. nin tabii büyüklükte, san'at-kârane bir büst portrelerini elde edeceksiniz. Türkiye'nin bilûmum Ricalı Âliye portrelerinin fiatleri dahi aynıdır. Posta mesarifi yukarıki bedele dahildir. FOTO FRANS

İhtikâdcesdi No. 128 Beyoğlu

Haydar Rifat B.in eserlerinden

*Aynı haklar İki lira
Miras mes'eleleri Bir "
Şehri borçlar kanunu "*
İkbal Kitaphanesinde

Dr. Celâl Tevfik

Zührevi ve İdrar Yolu
Hastalıkları Mütahassısı
Sirkeci, Muradiye caddesi

Kulak, Boğaz, Burun Mütahassısı
Dr. Ekrem Behçet
Beyoğlu, Mektep sokak 1
Telefon : 2496

OKSİMANTOL
ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ
HASTALIKLARINA KARŞI

Fotoğraf Tahlihi Kuponu

Tablâtınizi Şğronmek istiyorsanız
fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte
gönderiniz. Fotoğrafınız saraya
tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at ?

Hangi suallerin cevabı ?

Fotoğrafın inişar edecek mi ?

Fotoğrafın büyüklüğü 30 kuruşluk pu mukabilinde gönderilebilir.

GRIPE Karşı ASPİRİN Komprimeleri

Kullanınız
Taklitlerinden sakınınız

PARANIZIN

Kıymetini biliniz, israf etmeyiniz.

Hergün ne yiyeceğim diye düşüneneğinize, senede beş yüz lira yemeğe masraf edeceğinize, yüz kuruş vererek bir Aşçıbaşı kitabı alınız. Tatlı, tatlı yiyeceklerinizi yeyiniz.

Türk Neşriyat Yurdunda bulunur.

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Mektebimiz talebesinin Mart 1932 üçüncü taksit ders ücretlerinin tahsiline 25 şubattan itibaren başlanılacak ve bu muamele Martın ilk haftasına kadar devam edecektir. Ücretlerin tayin edilen şu müddet zarfında verilmesi lüzumu ilân olunur.

Zafiyetli umumiye, iğtihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen:

FOSFATL ŞARK MALT

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

Doğum ve kadın hastalıkları
mühassası

DOKTOR

Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında
eski Hilâliahmer binasındaki
muayenehanesinde hergün öğ-
leden sonra kabul etmektedir.
Telefon İst. 22622

TERMOJEN

THERMOGENE

Lâpa, yakı, merhem ve sair
ilâçlar yerine fâideli bir surette
kaim ve mehazırdan aridir.

Bütün eczanelerde satılır

BÜYÜK TAYYARE PIYANGOSU

12. ci Tertip 2. ci Keşide:

11 Mart 1932 dedir.

Büyük ikramiye 35,000
LİRADIR.

Ayrıca birde 20.000 Liralık mükâfat

Cilt ve zührevî hastalıklar Mühassası

DOKTOR

Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazı zühreviye
dispanseri Sertabibi

Ankara caddesi İkdâm Yurdu
kaşısında No. 71

Kredi Fonsiyeh Tahvillerinin
Sigortası

23 faizli, 1886 ve 1903 tarihli
"Credit Foncier Egyptian" tahvil-
lerinin 1 Mart 1932 tarihinde icra
kılınacak amorti keşidesinde başa
baş tediyesi tehlikesine karşı Osman-
lı bankası Galata merkezi ile Yeni-
cami ve Beyoğlu şubeleri tarafından
pek müsait şeraitle sigorta edileceği
mezkûr tahvîlât hamillerinin malûmu
olmak üzere ilân olunur.

Fevrozin

Grip
Nakris
Romatizmayı
Sinirden gelen
Baş ve diş
Ağrılarını

Bir tek Kaşe
Fevrozin
Necdet
Tedavi eder
Mideyi
Kat'iyyen bozmas

Her yerde Fevrozin Necdet arayınız

Yeni Neşriyat

Dr. Vermeylen

Pedagoji'de

TEST USULÜ

nakleden

İstanbul Yüksek Muallim mek-
tebi müdür muavini

Mehmet Naci

Her muallim ve her muallim
namzedinin şiddetle ihtiyaçları
olan gayet kıymetli bir
mesleki eseridir.

Fiati 50 kuruştur.

Neşreden: İstanbul'da

Resimli Ay Matbaası

DEUTSCHE ORIENTBANK

Tesis Tarihi 1906

Merkezi: Berlin

Türkiye Şubeleri:

İstanbul, İzmir

Galata Tel: B. O. 247-248-984

İstanbul " 24410

Deposu " 23227

Her nevi

Banka muamelâtı

BONO

Alır, satar, ipotek yapar

Emlâk ve arazi almak ve
satmak, alınmış ve alınacakla-
rın bonolarla bedellerini ödemek
ve çok menfaatli bir surette
her hangi mahal ve şekilde mu-
amele yapılır. Balıkpazar, Mak-
sudiye han No- 35

Uğurlu zade M, Derviş: Tet. 23397
Telgraf adres Maksudiye Han Uğurlu

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk
gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye
Çatalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİATI		ECNEBİ	
TÜRKİYE	1 Sene	2700 Kr.	
1400 Kr.	6 Ay	1400 "	
750 "	3 "	800 "	
400 "	1 "	300 "	

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 6 kuruşluk
pul ilâvesi lâzımdır.
Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Nefis İpekli Kumaşlar

İş Bankası'nın tesis
ettiği büyük İpek
Kumaş Fabrikası pek
yakında mamulâtını
piyasaya çıkaracaktır.

İPEKİ

Bitlis Belediye Riyasetinden:

Bitliste şelâle halinde akan suların istifade edilmek suretile bir ün-
fabrikası ve elektrik tesisatı yapılması takarrür etmiştir; pilân ve kroki-
nin tanzimi için bir mühessise ihtiyaç vardır. Bu işleri yapmak için
taliplerin şeraiti neden ibaret ise belediyemize müracaatları lüzumu ilân
olunur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Bundan üç sene evvelki büyük karın gerek tramvay, gerekse
otomobil münakalâtına sekte verecek kadar büyük olması Beledi-
yeyi, her ihtimale karşı hazır bulunmak düşüncesile bir kar maki-
nesi tedarik etmiye sevketti. Bu makine, esas itibarile sokakları
kardan temizlemek için değildir. Sokakları kardan temizlemek için
kullanılan makineler kar süpürgesi ve saire gibi ufak makinelerdir.
Belediyenin satın almış olduğu büyük kar makinesi ise sırf mürür
ve ubura sekte verecek kadar fazla olan karları temizliyerek umu-
mî münakalâtı yalnız şehir dahilinde değil civar şoselerle de temin
etmek için olduğu tazvihen ehali muhteremeye beyan olunur.

Halis limon çiçeğinden **HASAN KOLONYASI** bir harikâi
müstahzar 90 derece san'attir.

Bir damlasında bir limon bahçesi mündemiçtir. Hastalara ve sinirlilere şifa ve hayat verir. Masaj ve tuvalet âleminde menendi ve naziri yoktur.
Taklitlerinden sakınınız. Hasan Ecza Deposu